

Ազգ

Azg

Նորեյան հանձնաժողովը երկփեղկվել է թուրք գրողին մրցանակ սալու խնդրում

ՄՍԱՄԲՈՒԼ, 10 ՀՈՒՍՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Նորեյան հանձնաժողովը երկփեղկվել է գրականության ասոցիացիան մրցանակի ընդհանուր հարցի շուրջ, այսօր գրում է թուրքական «Չյուրիբթը»:

Պատահական լուրերով թուրքական գրող Օրհան Փամուկի թեկնածությունը է: Թերթը տնային է, որ Նորեյան հանձնաժողովում թե՛ բանավե՛ծ է ծավալվել Փամուկի թեկնածության շուրջ:

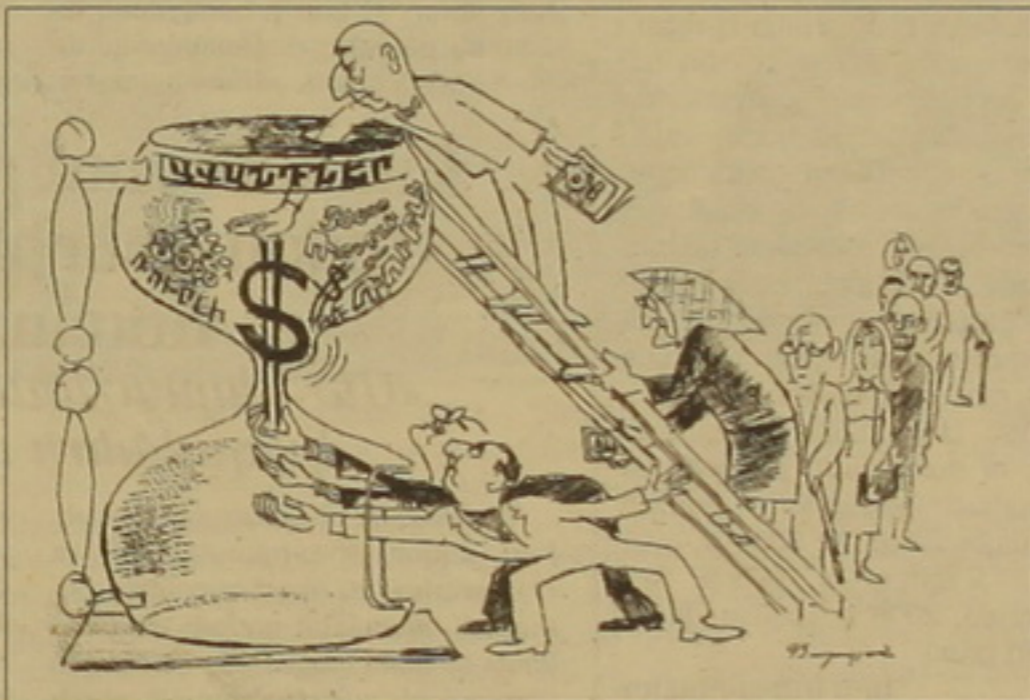
Հանձնաժողովի որոշ մեկնաբանություններ, հաճախ առնելով Փամուկի շուրջ ծավալված վեճի սկանդալը, մտավախություն ունեցան, որ հարցը կարող է փակվել անհարգաբարձր: Հիշեցնենք, որ թուրք արձակագիր դեմ հարցված է ֆրեական գործ այն բանից հետո, երբ Եվրոպական «Տագետ Անգայգեր» թարգմանական սկանդալից հետո մահացավ: 1915 թվականին սղանված ավելի քան մեկ միլիոն հայերի մասին:

Ավանդների փուչիկը շուտ կդառնա

Կամ՝ սկսանք կոստիկոսի համար

ՄԱՐԵՆԱ ԽԱՇԱՏՅԱՆ:

Անցած շաբաթավերջի ավանդալից էջերից արդեն շաբաթավերջին տեղ գրեց վաս կանխատեսումների սրամարտության, երբ թարգմանի, որ 2006 թվականի երկրի բյուջեում ավանդների վերադարձի համար նախատեսված կլինի ընդամենը 1 մլրդ դրամ, բյուջեի ընդամենը 0.2 տոկոսը: Ամսօրյա տեսլանքները հիասթափված արձագանքներ, կարծես մեր ֆալսափական գործիչներն աղոթում են լուսնի վրա, իրենք չեն ամեն սարի հասանում երկրի բյուջե, եւ ինչ-որ բանված ֆինանսական հնարավորություններ կան, որոնց մասին ուրիշները չգիտեն, բայց իրենք գիտեն եւ չեն ասում: Ամեն դեպքում ամենաթարգմանիկը եթե 1 մլրդ դրամը բաժանեն, ասեն, 100 հազար ծայր աղիս նույնաստուների վրա՝ կստանան ընդամենը 10 հազար դրամ, ինչն էլ կկազմի 774 խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանի ասած փոխհասուցու-

մը, եւ ոչ թե ավանդների վերադարձ (ինչպես նախատես կոչվում էր ԱՄ-ում ստեղծված հանձնաժողովը իր անվանմամբ եւ դրված խնդիրներով): Բայց կհամաձայնեն արդյո՞ք մեծ մասամբ արդեն ծերունի մեր ավանդակները մի քանի հազար

դրամի համար հանձնել թանկարժեք խնայարկները եւ այդպիսի փոխհասուցան սկզբի մեկ շաբաթն արդեն չի՞ վերադի բողոքի հզոր ալիքի, որին տեղ կանգնող ընդդիմություն էլ չունեն մայսօր:

ՏԻՍ ԵՂ 3

ԹՂԹԱԿՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՎԱՏՐԱԿՆԵՐԻ

Վարդան Օսկանեան Աստրալիա ժամանեց

Կիրակի, 9 հոկտեմբերին Պաշտոնական այցելության Միջին ժամանեց Հայաստանի արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանեանը, կառավարական Պաշտոններում Պաշտոնակատարման մրցույթի ղեկավարող ղեկավարողները: Օսկանեանը ղեկավարողները ներկայ էին աստրալիայի գաղութի ներկայացուցիչներ, գլխավորությամբ Ադամ ար. Պալիոզյանի:

Պ. Օսկանեան նախ այցելեց Ս. Յարուին եկեղեցի ներկայ գտնվելու Ս. Պատարագի արարողության: Ան հակիրճ խօսք ուղղեց ներկայ բազմաթիվ հասարակականներին:

Վեստ ԵՏ ան ներկայ եղա ժողովրդային հասարակ մը, որ ներկայ էր հոն բազմաթիվ մը: Պ. Օսկանեան շեղելով իրենց ճանաչողական հարցերը ներկայացրեց իր խոսքը: Պ. Օսկանեան շեղելով իրենց ճանաչողական հարցերը ներկայացրեց իր խոսքը: Պ. Օսկանեան շեղելով իրենց ճանաչողական հարցերը ներկայացրեց իր խոսքը:

Անվե ԵՏ Պ. Օսկանեան մանկա առաջին անգամ, որում ընթացիկ եղան զանազան հարցումներ:

«Հիմնական առանցքային հանդի-

րումն է իմ գործընկերոջ (Աստրալիայի արտաքին գործերի նախարար Ալեքսանդր) Դանուկի հետ, ըսաւ որն Օսկանեան: Միասին մեր երկրորդ յարաբերությունները մի փոքր ժամանակ անց, բայց առաջադրար ուզում են շուտով ղեկավարողներին խնդիրների վրա, բացառել Լեոնային Դարաբաղի ընդհանուր հարցը, ինչպիսի գաղափարներ կան, հարցերի կարգադրման կարեւորությունը, Հայաստան-Թուրքիա յարաբերությունները, Եւրոմիություն հետ Թուրքիայի, մեր Եւրոմիություն հետ, ինչպես նաեւ որոշ սենսացիան հարցեր:

Հանդիպումներ են ունենալու նաեւ խորհրդարանականներ (հայազգի, Ազատական կուսակցություն նախարար Յո Գոհի), Ազատական ընդդիմադիր կուսակցության խորհրդարանական Կլաշիս Պերեճիկեանի եւ Ջոն Ուաթերսոնի հետ: Նրանից յետոյ արդեն կը մեկնեն Ինտերնացիոնալ:

ԱՐԵՎ ԵՒ ՓՈՒՈՒՅԵԼՄ Միջին

Ռուսալեզու «Ազգի» 4-րդ համարը

Այսօր «Ազգ» ռուսալեզու շաբաթաթերթը իր 4-րդ համարն է մատուցում ընթերցողներին: Նախորդ 3 համարները Հայաստանի եւ Ռուսաստանի ընթերցողները ընդունեցին գոհունակությամբ: Զիչ չեն այդ առթիվ մեր ստացած էլեկտրոնային նամակները, որոնք ընդհանրապես եւ հարաստություն են մաղթում խմբագրությանը: Ի դեպ, առաջին ընդհանրապես մեկը եղավ ֆալսափական հայտնի փորձագետ, զարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ակունքներում կանգնած դիվանագետ Վլադիմիր Կազիմիրովը: Ընդհանրապես խմբագրության կողմից համարը համարները Պաշտոնները, ստացավ նաեւ բարեկամական դիտարկումներ՝ թերթի արտաքին տեսլի եւ բովանդակության վերաբերյալ: Այդ դիտարկումները, ինչպես նաեւ խմբագրականի դիտարկումները հաճախ կանգնեն շաբաթաթերթի հետագա համարները Պաշտոնները: Ի վերջո մեր միտասակն է Ռուսաստանի եւ Հայաստանի մեր ընթերցողներին մատուցել տեսլի ու բովանդակությամբ անթերի շաբաթաթերթ:

Գերմանիայի նոր կանցլերն է Անգելա Մերկելը

Գերմանացի իրիստոնեա-դեմոկրատները եւ սոցիալ-դեմոկրատները երկ փեղկվել են համաձայնության, ըստ որի Անգելա Մերկելը դառնում է Գերմանիայի կանցլեր: Սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավարությունը հավանություն է սվել այդ որոշմանը: Երկրում վերջերս անցկացված խորհրդարանական ընտրություններում Շրյոդերի ԶԴՄ-ն եւ Մերկելի ՍԴԿ-ն իրենց դաժնակիցների հետ

հասել էին գրեթե միասնակ արդյունքի. ԶԴՄ-ն ստացել էր 222, ՍԴԿ-ն՝ 225 տեղ: Ծագած կառավարական ճգնաժամն ի վերջո հարթահարկեց Մերկելի կանցլեր դառնալու ընդհանրությունը: Մտախոհ է, որ սոցիալ-դեմոկրատները կառավարությունում կստանան կարեւոր նախարարական դասերը (ԱԳՆ, ֆինանսների, աշխատանքի եւ արդարադատության նախարարություններ): Կուսակցու-

թյանը մոտ կանգնած արդյունքի համաձայն, սոցիալ-դեմոկրատները ստորիներն են նաեւ Տրանսպորտի, Երգական միջավայրի, համագործակցության եւ առողջապահության ուղիները: Զիստոնեա-դեմոկրատների ներկայացուցիչները կզբաղվեն էկոնոմիկայի, ներքին գործերի, Պաշտպանության, գյուղատնտեսության, կրթության եւ ընտանիքի հարցերով: Պ. Ռ.

Ռամիլ Մաֆարով. «Վերջին գիշերը եւ Ասար Ալիեւի հետ չեմ քնել»

ՌՈՒՌԱՆ ՊՈՒՐՈՍՅԱՆ: Գուրգեն Մարգարյանի սղանույթյան գործով Բուլղարիայի մայրաքաղաքային դատարանում սեղանների 15-ին սեղի ունեցած դատական նիստի մասին հանրային ազդիտի տալիս երկ մանրամասներ հաղորդեցին Գուրգեն Մարգարյանի իրավափառողի ներկայացուցիչ, փաստաբան Նազելի Վարդանյանը: Փաստաբանը նեց, որ դատարանության սկզբում ընթերցվել է հայկական կողմի միջնորդությունը ծանր հանցանքներում կասարկած սղանության հողվածը գերատարանությամբ փոխարինելու վերաբերյալ, ինչն անմիջապես հանդիմել է արդեթեանական կողմի փաստաբանների առաջարկությանը: Նման միջնորդություն փաստաբան արել էր նաեւ նախաքննության ընթացքում եւ մեծվել, իսկ այս անգամ դատարանը որեւէ դատաստիս չի սվել: «Փորձեցինք մեկ անգամ ես այդ-հարցը դնել, չնայած որեւէ հույս չունեիք, որ մեր օրեում Եվրոպայում որեւէ մեկին այդ հողվածով կդատեն», ասաց Վարդանյանը: Հայտնի է դարձել, որ լիսվացի սղան այլեւ չի մասնակցելու դատական նիստերին, փաստորեն ոչ ոք

չգիտի նրա տեղը: Դատարանը իմո՞վ է ընդունել նախաքննության ժամանակ նրա սված ցուցմունքը, որն իր հիմնական դրույթներում ամբողջապես համընկել է Գուրգեն Մարգարյանի սեղակակից, գործով վկա Հայկ Մակուչյանի ցուցմունքների հետ: Նիստի ժամանակ վերջինիս վրա հոգեբանական նկատելի ճնշում է գործարկվել, հիմնականում շեղադրվել եւ տարբեր հնչեանքներով մի Կանի անգամ հնչել է այն հարցը, թե զուցե Մաֆարովն «իրե-

մից դուրս եկած վիճակում է եղել այդ դեպքում»: «Կարծում եմ, դատարանը համոզվեց, որ Հայկ Մակուչյանի ցուցմունքներում հավանություններ չկան, ակնհայտ դարձավ նրա եւ Մաֆարովի մտավոր մակարդակը, որովհետեւ ամբողջ դատարանական ընթացքում արվող փակարկումները արդեթեանցին մի անգամ ընթերցել է իր ցուցմունքը եւ դրանից հետո հրաժարվում է դատաստիսները հարցերին», նեց փաստաբանը: ՏԻՍ ԵՂ 2

Ինչպիսիս կլինի անվճար բուժադասարկումը Իր կյանքի հայսնեց ֆալսիֆայտսուրանի առողջապահության վարչության պետը

5300-ից ավելի ֆալսիֆայտներ են ստասարկվել մայրաքաղաքի տղայի-լիկիկներում արթաթ օրը հայտարարված բաց դռների օրվա ընթացքում: Այդ այցելությունների թիվը նախորդ անգամվա համեմատ նվազել է 15-20 տոկոսով: Պատճառը, ինչպես երևի Երևանի ֆալսիֆայտ-սարանում տեղի ունեցած մանուկի ասուկիսի ժամանակ հայսնեց ֆալսիֆայտներում առողջապահության եւ սոցիալական առաջնությունների վարչության ղեկավար Արմեն Սողոյանը, այն է, որ մի քանի Երևանի մանուկների ընդգրկվել են մեծ-դասվերի Երջանակներում, եւ այդ Երջանակներում կարիք ունեցողները կարող են անվճար դասընթաց օգտվել նաեւ այլ օր: Նա հայսնեց նաեւ, որ բաց դռների օրվա անհրաժեշտություն եկող քաղաքի ընդհանրապես չի լինի, քանի որ, ինչպես հայսնի է հունվարի 1-ից տղայիկիկներում բուժադասարկումն ամբողջությամբ ղեկավարվել է ինչի մեծադասվերի Երջանակներում՝ անվճար:

Ինչպիսիս կլինի անվճար բուժադասարկումն որակը, չեն անաջա- նա կոռուպցիոն դիսկր, կբարձ- րացվեն բուժանձնակազմի ա- խասավարները, կադրակազմը օր- լիկիկիկներում անհրաժեշտ տեխ- նիկական միջոցներով: Իրեն ուղղ- ված այս հարցերին ղեկավարները- լով, Երևանի առողջապահության վարչության ղեկավարը հետեւյալն աս- սաց: Առողջապահական հաստ- սությունները մեծադասվերի ընկերու- թյուններ են, աշխատավարձի չափը որոշում է սվյալ ընկերության սեփ- րները: Ընդհանուր առմամբ այդ հաստատությունների բյուջեներն ավելանալու են, բայց հայսնի չէ, թե դրա հետեւանում որքան կավելանա կոնկրետ տղայիկիկայի աշխատ- ղի աշխատավարձը: Միաժամա- նակ Արմեն Սողոյանը կարծիք հայսնեց, որ աշխատավարձերի կ- տուր բարձրացումն այժմ հնարավոր չէ: Դա հնարավոր կլինի, եթե բու- ժանձնակազմի թիվը կրճատվի 30- 50 տոկոսով: Սակայն այդ ֆայլին ղեկավարները չի գնում, քանի որ սո- ցիալական դժգոհություններ կլի- նեն: Բժիշկներն ու բուժուհիները չեն կարող իրենց աշխատանքի բացի այլ աշխատանքի անցնել:

Անվճար բուժադասարկումն որա- կի առնչությամբ Արմեն Սողոյանը հայսնեց, որ որակի խնդիր կա եւ ո- րակի չափանիշները նոր են մակ- վել: Հայաստանում մեկ բնակչին բուժադասարկման համար ընկնող գումարը կազմում է 10 հազար դրամ, մինչդեռ ԱՄՆ-ում այդ թիվը կազմում է 4 հազար դոլար, մեծ- քայքայան երկրներում՝ 2-3 հազար դոլար: Այս գումարի դայմաններում հասկանալի է, որ որակն էլ ղեկավար- ները որոշակիորեն կարգավորելու համար առաջնությունները սրվում է հիվանդությունների ախտորոշման- րը ու կանխարգելմանը գումարներ ուղղելու: Իսկ առաջին անհրա- ժեշտության տեխնիկական սար- վորումների հետ կապված որեւէ խն- դիր, վարչության ղեկավարը հավաս- մամբ, տղայիկիկները չունեն:

Արմեն Սողոյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ արեւմտյան բյուջեից ա- ռողջապահությանը սրվող գումար- ներն ավելանում են: 2004 թ. կազ- մել է 24,9 մլրդ դրամ, 2005 թ.՝ 32,6 մլրդ դրամ, 2006 թ. ակնկալվում է 39 մլրդ դրամ:

ԱՐՄԵՆ ՍՕԼՈՅԱՆ

Ասվածաւնչի հայերն քարգնանությանը նվիրված գիտաժողովն ավարտվեց

Հոկտեմբերի 8-ին Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում անցկացվող՝ Ասվածաւնչի հայերն քարգնանությանը նվիրված միջազգային գիտաժողովն ավարտեց աշխատանքը:

Գիտաժողովի նիստը նախագահում էր Վահան վրդ. Հովհաննիսյանը: Ձեկույցներով հանդես եկան ԱՄՆ-ից Ջոզեֆ Ալեքսանյանը («Գործի առաքելը»-ի գրաբար բնագիրը և նրա կարեւորությունը Նոր Կտակարանի բնական բնագիրի ղեկավարման մեջ»), Կանադայից Կողմ Ջոնը («Հոր»-ի հայկական բնական բնագիրը»), Մատենադարանի գիտախոսը, «Մատենադարանի քարեկամներ» հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Արա Բանուկյանը («Եվթարյան սնանուները Նոր Կտակարանի հնագույն օրհնակներում»), Վիգեն Դաւարյանը («Խորանների մեկնությունը Ասվածաւնչի ձեռագրերում»):

Գիտաժողովը փակվեց հայր Վահանի խոսքով:

Փակումից հետո գիտաժողովի մասնակիցները մեկնեցին Օւական, ուր մասնակցեցին Սր. Մետրոդ Մաւոնց եկեղեցու մասնակցող Պատարագին: Սրբազան ղեկավարը հետ մերկա գտնվեցին եկեղեցու բակում զետեղված խաչար-տների օրհնության արարողությանը:

Բանաւեռում բացվեց ռուս կազակներին նվիրված հուշարձան

«Մեր նախաշեռնությանը, բայց կազակների սկիսարկով»

Պատմական Հայաստանի տարած- րում մղվող ռուս-ղարակական եւ ռուս-թուրակական ղեկաւարման ժա- մանակ ռուսական զորերի կազմում կռվել են նաեւ կազակներ: Նրանք մեծ ներդրում են ունեցել Երևանի բերդի համար մղվող ղեկաւարում:

Հայաստանում Ռուսաստանի տար- վա Երջանակներում կիրակի օրը «Ռուսաստանի կազակներին Երևան- կալ հայ ժողովրդից» մակագրու- թյամբ Բանաւեռում բացվեց կազակ- ների հիշատակը հավերժացնող հու- շարձան, որի կառուցումը, «Ռուսաս- տանի քարեկամներ» հաստակական կազմակերպության նախագահ Ալ-

միության ղեկավար Վաղիմիր Գրոմո- վը, Դոնի Ռոսուկի հայ համայնի ղե- կավար Երուստի Վարդանյանը, Նոր Նախիջեանի ներկայացուցչությունը, Վրաստանի կազակների միության նա- խագահը, կազակների միությունների անդամներ եւ ասանաններ:

Դոնի Ռոսուկի նահանգաղեկ Վաղիմիր Գրոմովը իր ելույթում կարեւորեց հայ-ռուսական հարաբերութուն- ների նոր փուլի դիմանակ զարգացու- մը, որն, իհարկե, ունի իր արմատները: «Մենք Եւրասիայի կազակներն ենք, որ այստեղ՝ ռուսի արդուն թափված հողում, 200 տարի հետո հուշարձան է կանգնեց- վում», նեց նահանգաղեկը:

Բերդի Պոռոյի խոսքով, «եղել է մեր նախաձեռնությամբ, բայց կազակնե- րի ակնարկով»:

Հուշարձանի հեղինակ Արմեն Համբարձումյանի խոսքով, հու- շարձանը կառուցվել է զարմանալի արագությամբ՝ 2 ամսում: Այն գին- վորի տեսքով սահմանաղաղի սիմ- վոլ է, որի բացումն օրհնեց Ռուս ուղ- ղակառ եկեղեցու ֆահանսը:

ԳՈՒՏԱՐ ԳԵՒՐԳՅԱՆ

Մայրաքաղաքում տրանսպորտային երթեւեկությունը անվերջ խցանված է Ոչ տեղ կա, ոչ՝ տրանսպորտ

Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաք կղզվածը Երևան մեծա- ղեկության համար նշանակալի երե- տույթ կարող է լինել, բայց Եւրասի- անիկների դեմքում Երևանը ա- ռանձնակի ոչինչ չի ներկայացնում: Այն, որ մայրաքաղաքն անտեղ է, կարող է փաստվել բազմաթիվ երեւոյթնե- րով: Ավելիքն՝ անտեղ է ոչ միայն հե- նց երեւանցիների, մայրաքաղաքի հյուրե- րի, այլեւ նույն այդ ֆաղաղի իճխանու- թյունների վերաբերմունքի առումով:

40 րոպեից ավելին: Տրանսպորտային երթեւեկության խցանումները դարձել են սովորա- կան եւ չվերահսկվող երեւոյթ: Պե- տական տրանսպորտում էլ մեծա- ղեկությունն «փնտրված հաճույք» է, քանի որ հարկ եղած դեմքում որեւէ ղեկա- վարման չի հայտնվի խցանման կենտրոնում: Ընդհակառակը՝ ավան- դակաւ կայաններում անգամ մեծա- ղեկությունն ղեկավարման մե- տեւնա չեւ տեսնի:

թյան ղեկավարման առումով: Մեկ այլ ղեկավարման մեթոդ էլ կառուցված է այն երթուղիների հետ, թե վերջերս մեքենաները Եւրասի- անիկներն են, եւ դա ոչ միայն ի հաճույք անձնա- կան, այլեւ բոլորի համար տարած- ղեկաւարում: Իսկ եւ կասեմ, որ ոչ: Նման իրավիճակի համար առաջին ղեկավարման անտեղությունն է: Պատ- ճառներ են նաեւ վերահսկողության բացակայությունը, մայրաքաղաք- յին իճխանությունների անգործու- թյունը, ղեկավարման տրանսպորտային ան- տարբերությունը եւ վարորդների ան- հանդուրժողականությունն ու ան- համբերությունը: Ել չեն ասում այն- րիսի մի արտառը անօրինակաւորու- թյան մասին, ինչպիսիս է մայրաքա- ղաքի, հասկաղեւ կենտրոնի համար տարածույթ անուրեղի դարձած փար- կինգի՝ ակնկալյալման հարցը, որի ղեկավարման կենտրոնական, առանց այն էլ ոչ լայն փողոցները երկու կող- մից «նեղանում» են՝ ի հաճույք ոչ ի- րենց տեղում հայտնված մեքենաների: Այստեղ եւ արտառը կառուցվում է մեքե- նան ցավալի մի երեւոյթ. օրեւն, կա- նոն ասվածը մեք համար չէ:

Լավ, մինչեւ Երբ: Մինչեւ Երբ երե- տանում «տեղ կլինեն» անտեղությունն ու անփութությունը: Ինչո՞ւ որեւէ մեկն անգամ չի փորձում մեքենա- ներն իրավիճակներին լուծում տալու մասին: Դա մասին չեն մեքենան, փոխարենը չգիտես, թե ուր են գնում առանց այդ էլ սուղ միջոցները:

ԱՐՄԵՆ ԿՐԻՍՏՈՒՅԱՆ

Եւ սրան դեռ մայրաքաղաքի նվազ նյարդայնացնող խնդիրներն են: Յուրա- նակալորիս օրը առավոտյան, սկսվում է նյարդայնացումից՝ չար- դարացված, չիմնավորված: Եթե որ- եւէ մեկը կարողանա ասել, թե մայ- րաքաղաքի որեւէ հասկանում տրանս- տորտային երթեւեկությունը խնդիր- ներ ու նյարդայնացում չի առաջաց- նում, ուրեմն նա գուցե թե օգտվում է սեփական ուղղաթիռի ծառայու- թյուններից:

Բացարձակաղեւ նշանակություն չունի, թե ֆաղաղի որ հասկանում էլ փորձում հայտնվել մեկ այլ հասկա- ծում: Հիմնական կենտրոնական փո- ղոցներում, ինչպես նաեւ ոչ իմնա- կան ոչ կենտրոնական փողոցներում Երևանում այնքան դանդաղ է, եր- րեմն՝ անհնարին, որ մեքենավարու- թյան վիտրուոյթություն է ղեկավար- ղում, երբեմն, 500 մետր 15 րոպեում հարթահարելը:

Վերջերս նույն այս խցանումների վերաբերյալ համախաղի կարելի է լսել մի ղեկավար անտեղություն. ամ- բողջ Մոսկվայի խցանումների մեջ է: Այդ, մի հարցնող լինի, եղ Երբ Մոսկ- վա դարձանք կամ համեմատելու ինչ եզրեր ունենք: Ինչպիսիս կարելի է «միլիոն ու մի ինչ» բնակչությամբ Ե- րևանը համեմատել մեր հանրաղե- տության անգամ ղեկական վիճա- կագրության համեմալոր բնակչու- թյան ֆանակը 4 անգամ զերազան- ցող Մոսկվայի հետ: Հետաքրքրական է, որ մեքենաների անտեղությունը համարվում է բավարար ղեկավարման մայրաքաղաքում տրանսպորտային եր- թեւեկության հետ կառուցված անտեղու-

Ուամիլ Մաֆարով. «Վերջին գիշերը եւ Ասար Ալիեւի հետ չեմ քսել»

1-ին էջից
Հայկ Դեմոյանը հավելեց, որ այս ղեկավարության ժամանակ Մաֆարովն այնպես է հուզվել, որ նրա խոս- քը վերածվել է զավեցի: Մղանու- թյան ծրագրված լինելը հերքելու հա- մար նա ասել է. «Վերջին գիշերն Ա- նար Ալիեւը չի քսել ինձ հետ», որին հաջորդել է ղեկավարին հետեւյալ խոսքը՝ «համաճեղ սղանությունն Երբեք չի կարող անցնել առանց անցկացնելի: Մաֆարովի անտեղությունը կեքի՝ կա- ցին գնելու վերաբերյալ ղեկավարի հարցից հետո մեղադրյալը իրար է անցել եւ հրաժարվել է այլեւս խոսե- լուց:

Տավորին արքեպիսկոպոստը խոս- ացել են, որ հաջորդ նիստին նա անողայման կմասնակցի: Հայկա- կան կողմը միջոցորդություն է ներ- կայացրել նրան հանցակից ծանա- չելու, ինչպես արել էր նախաձեռնու- թյան ընթացքում եւ մեքենան ասա- ցել: Դասավարության վերջում լս- վել են ղեկավարման անտեղությունը 2 փորձաքննությունների արդյունքնե- րը: Եթե առաջինը Մաֆարովին համարել է լրիվ առողջ մարդ, որը գիտակցաբար է կասարել հանցա- գործությունը, աղա երկրորդը գի- տական որեւէ իմնաւարտում չի սվել, այլ միայն նեւ է Մաֆարովի ղեկավարմանը ու երազները՝ նրան համարելով սահմանափակ մեղսունակ: Երկու եզրակացու-

թյուններում աղկա հակասություն- ները ղեկավարման թույլ են սվել միջոցորդություն ներկայացնել եր- րորդի անցկացման համար: «Առա- ջին փորձագետն ուղղակի ջախջա- խեց երկրորդին, նույնիսկ հարցն այսպես դրեց՝ «մեզանից մեկն ու մեկն այստեղ ստում է»: Երկրորդ փորձագետը նեւ էր, թե ի՞նչ Թուր- փայում ծառայության ժամանակ Ռամիլ Մաֆարովը ընդունել է «Ձեւնեւս» ղեկամիջոցը, որն ըն- դունում են հոգեկան ցնցումներ ու- նեցող հիվանդները: Առաջին փոր- ձագետը միանգամից հերքեց այդ սուրը, ղեկավարը, որ այդ ղեկամի- ջոցն այն ժամանակ չէր արտադր- վում: Թեղեւ երկրորդ փորձագետն ամեն կերպ ջանում էր Մաֆարովին

արդարացնելու միջոցներ գտնել, սակայն նրա անվստահությունն ակնհայտ էր», ասաց Դեմոյանը:

Նազելի Վարդանյանի համոզ- մամբ, այս նիստում ղեկավարը հանգիտ կարող էր իմն ընդունել առաջին փորձագետի եզրակացու- թյունն եւ վճիռ կայացնել, սակայն Եւրասիայից երրորդ փորձաքննու- թյուն, որն ի տարբերություն նախորդ- ների լինելու է փաստաթղթային, այ- սինքն՝ համեմատելու են 2 եզրակա- ղությունները: «Եթե արքեպիսկո- կան կողմը ճշտում է ղեկավարի, կար- ծում են, որ ի հայտ կգան այդ հակա- սությունները, եւ ղեկեւեքերին կլ- սենք ղեկավարման անտեղությունը», ասաց փաստաբանը:

Անար Ալիեւը ներկա չի եղել նաեւ այս նիստին: Չայրացած ղե-

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հաստատությունն ԵՊ քաղ
Հիմնաղի եւ հաստատուի
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ԿՐԸ
Երևան 375010 Հաստատությունն 47
Ֆաղս 374 1 562863
e-mail: azg2@aminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր ղեկաւար
ՅԱՎԱԿ ԱՐԵՏԻԲԵՆԱ / հեռ 521635
Խմբաղի
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱՎԱԿԵՆԱ / հեռ 529221
Լրագրողների սեկցիա / հեռ 581841
Համակարգիչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Երբեք չի կարող ծառայութիւն / հեռ 529353

Համակարգչային ծառայութիւն
«Ազգ» թերթ
Թերթի նիստերի ամբողջական թե մաս- նակի արտատպումները տղաղի մամուլի միջոցով կամ տղաղի հաստատութուն- րեւոյթում արտաղ խմբաղութեւն գրաւոր համաձայնութեւն խոսի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնի
Նիստերը չեն գրախոսում ու չեն վերաղարծում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st,
Yerevan, Armenia, 375010

Հայ ժողովուրդը, հիմք ընդունելով Հայաստանի անկախության մասին հռչակագրում հաստատված հայոց լեռնա-կանության հիմնարար սկզբունքները և համազգային նյութերը, իրականացրած ինքնիշխան տնտեսական վերակազմման իր ազատապետ նախնիների սուրբ դրոշմը, նվիրված հայրենիքի հզորացմանը և բարգավաճմանը, արդարացի և համարձակ ընդհանուր բարեկեցությունը, բազմա-ցիկական համեմատությունը, հավաստելով հավասարունությունը համամարդկային արժեքներին, ընդունում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը:

Են ընդհանուր, հավասար, ուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի փոփոխությունները:

Հոդված 5. Պետական իշխանությունն իրականացվում է Սահմանադրությանը և օրենքներին համադասասխան օրենսդիր, գործադիր և դատական իշխանությունների բաժանման և հավասարակշռման հիման վրա:

Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու դատախազության անկախ իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով:

Հոդված 6. Սահմանադրու-

սում ժողովրդի փողովակա-կամի ձեռնարկմանն ու արտահայտմանը: Նրանց գործունեությունը չի կարող հակասել Սահմանադրությանը և օրենքներին, իսկ գործելակերպը՝ ժողովրդավարության սկզբունքներին:

Կուսակցություններն արտահովում են իրենց ֆինանսական գործունեության հրատարակչությունը:

Հոդված 8. Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչվում է լիակատար և սեփականությունը:

Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում են սնտեսական գործունեության ազատությունն ու ազատ սնտեսական մրցակցությունը:

Հոդված 10. Պետությունն արտահովում է արտադրությանը և վերականգնմանը, բնական ռեսուրսների ողջամիջ օգտագործումը:

Հոդված 11. Պետության և մշակույթի հուշարձանները, մշակութային այլ արժեքները գտնվում են պետության հոգածության և պաշտպանության ներքո:

Հայաստանի Հանրապետությունը միջազգային իրավունքի սկզբունքներին և նորմերին արտահանում է հայկական սփյուռքի հետ կապերի ամրապնդմանը, այլ պետություններում գտնվող հայկական դասակարգի և մշակութային արժեքների պաշտպանմանը, հայ կրթական և մշակութային կյանքի զարգացմանը:

ՊԱՌԿ 2

ՄԱՐԴՈՒ ԵՎ ԶԱՐԱԲԱՆՈՒ ԿՐԻՄԱՆՍԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆԵՐԸ ԵՎ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 14. Մարդու արժանապատվությունը՝ որդես նրա իրավունքների ու ազատությունների անխախտելի հիմք, հարգվում է պաշտպանվում է պետության կողմից:

Հոդված 14.1. Բոլոր մարդիկ հավասար են օրենքի առջև:

Խտրականությունը, կախված սեռից, ռասայից, մշակույթից, էթնիկական կամ սոցիալական ծագումից, գենետիկական հատկանիշներից, լեզվից, կրոնից, աշխարհայացքից, փոխարկական կամ այլ հայացքներից, ազգային փոխանակությանը պատկանելությունից, գույնից, ծնունդից, հաճախակիությունից, սարիքից կամ անձնական, սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից, արգելվում է:

Հոդված 15. Յուրաքանչյուր ով ունի կյանքի իրավունք: Ոչ ոք չի կարող դատապարտվել կամ ենթարկվել մահապատժի:

Հոդված 16. Յուրաքանչյուր ով ունի անձնական ազատության և անձնականության իրավունք: Մարդուն կարելի է ազատությունից զրկել օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով: Օրենքը կարող է նախատեսել ազատությունից զրկում միայն հետևյալ դեպքերում՝

- 1) անձը դատապարտվել է հանցագործություն կատարելու համար իրավասու դատարանի կողմից.
- 2) անձը չի կատարել դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած կարգադրությունը.
- 3) օրենքով սահմանված որոշակի դատապարտությունների կատարման արդարացիության համար:
- 4) առկա է հանցագործություն կատարելու լիարժեք և անհրաժեշտ հանցագործության կատարման կամ այն կատարելուց հետո նրա փախուստը կանխելու նպատակով.
- 5) անչափահասին դատապարտական հսկողության հանձնելու կամ իրավասու այլ մարմին ներկայացնելու նպատակով.
- 6) վարակիչ հիվանդությունների տարածումը կանխելու նպատակով կամ հոգեկան

ՆԵՐԿԱՅԱՅՆՈՒՄ ԵՎ ՆՏԱԶՊԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ

Նախագիծ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՏՄԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՊԱՌԿ 1

ՄԱՏՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱՐԳԻ ԿՐԻՄԱՆՍԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆԵՐԸ

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետությունը ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետություն է:

Հոդված 2. Հայաստանի Հանրապետությունում իշխանությունը պատկանում է ժողովրդին:

Ժողովուրդն իր իշխանությունն իրականացնում է ազատ ընտրությունների, հանրապետության, ինչպես նաև Սահմանադրությամբ նախատեսված լեռնա-կան և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու դատախազության անկախ միջոցով:

Իշխանության յուրացումը ունի կազմակերպության կամ անհատի կողմից հանցագործություն է:

Հոդված 3. Մարդը, նրա արժանապատվությունը, հիմնական իրավունքները և ազատությունները բարձրագույն արժեքներ են:

Պետությունն արտահովում է մարդու և փոխաբանության հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունը՝ միջազգային իրավունքի սկզբունքներին և նորմերին համադասասխան:

Պետությունը սահմանափակված է մարդու և փոխաբանության հիմնական իրավունքներով և ազատություններով՝ որդես անմիջականորեն գործող իրավունք:

Հոդված 4. Հանրապետության Նախագահի, Ազգային ժողովի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները, ինչպես նաև հանրապետություն անցկացվում

թյունն ունի բարձրագույն իրավաբանական ուժ, և նրա նորմերը գործում են անմիջականորեն:

Օրենքները լիակատար և համադասասխան են Սահմանադրությանը: Այլ իրավական ակտերը լիակատար և համադասասխան են Սահմանադրությանը և օրենքներին:

Օրենքներն ուժի մեջ են մտնում «Հայաստանի Հանրապետության դատախազության տեղակալի» հրատարակելուց հետո: Այլ նորմատիվ իրավական ակտերն ուժի մեջ են մտնում օրենքով սահմանված կարգով հրատարակելուց հետո:

Միջազգային դրոշմը միայն վավերացվելուց կամ հաստատվելուց հետո: Միջազգային դրոշմը Հայաստանի Հանրապետության իրավական համակարգի բաղկացուցիչ մասն է: Եթե վավերացված միջազգային դրոշմն ազատ սահմանվում են այլ նորմեր, փոխանակված են օրենքներով, ապա կիրառվում են այլ նորմեր: Սահմանադրությանը հակասող միջազգային դրոշմն ազատ չեն կարող վավերացվել:

Նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են Սահմանադրության և օրենքների հիման վրա և դրանց իրականացումն արտահովելու նպատակով:

Հոդված 7. Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչվում են գաղափարախոսական բազմակարծությունը և բազմակուսակցությունը:

Կուսակցությունները կազմավորվում են ազատորեն, նպատ-

Հոդված 8.1. Հայաստանի Հանրապետությունում եկեղեցին անջատ է պետությունից: Հայաստանի Հանրապետությունը ճանաչում է Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցուն՝ որդես ազգային եկեղեցու բացառիկ առաքելությունը հայ ժողովրդի հոգեպարար կյանքում, նրա ազգային մշակույթի զարգացման և ազգային ինքնության պաշտպանման գործում:

Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում է օրենքով սահմանված կարգով գործող բոլոր կրոնական կազմակերպությունների գործունեության ազատությունը:

Հայաստանի Հանրապետության և Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցու հարաբերությունները կարող են կարգավորվել օրենքով:

Հոդված 8.2. Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերն արտահովում են Հայաստանի Հանրապետության անվտանգությունը, պաշտպանությունը և տարածաշրջանի անվտանգությունը, նրա սահմանների անձեռնմխելիությունը: Չինված ուժերը փոխաբանական հարցերում պաշտպանում են չեզոքություն և գտնվում են փոխաբանական վերահսկողության ներքո:

Հոդված 9. Հայաստանի Հանրապետության արտաքին փոխաբանությունն իրականացվում է միջազգային իրավունքի սկզբունքներին և նորմերին համադասասխան՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխաբանական հարաբերություններ հաստատելու նպատակով:

Հոդված 11.1. Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը միակնունդ են մարզերը և համայնքները:

Հոդված 11.2. Հայաստանի Հանրապետությունը երաշխավորում է տեղական ինքնակառավարումը:

Հոդված 11.3. Հայաստանի Հանրապետության փոխաբանությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գտնվում են Հայաստանի Հանրապետության դատախազության ներքո:

Ազգությամբ հայերը Հայաստանի Հանրապետության փոխաբանություն են ձեռք բերում դատախազական կարգով:

Հոդված 12. Հայաստանի Հանրապետության լեռնա-կան լեզուն հայերենն է:

Հոդված 13. Հայաստանի Հանրապետության դրոշմը եռագույն է՝ կարմիր, կապույտ, սպիտակ գույնի հորիզոնական հավասար շերտերով:

Հայաստանի Հանրապետության զինանշանն է կենտրոնում՝ վահանի վրա, դասակարգված են Առաջա լեռը՝ Նոյյան տաճարով, և դասակարգված Հայաստանի չորս թագավորությունների զինանշանները: Վահանը պահում են արծիվը և առյուծը, իսկ վահանից ներքև դասակարգված են սուր, ձյուղ, հասկերի խոտը, շառիկ և ծաղիկները:

Դրոշի և զինանշանի մանրամասն նկարագրությունը սահմանվում է օրենքով:

Հայաստանի Հանրապետության օրենքը սահմանվում է օրենքով:

Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքը Երևանն է:

Հոդված 16. Յուրաքանչյուր ով ունի անձնական ազատության և անձնականության իրավունք: Մարդուն կարելի է ազատությունից զրկել օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով: Օրենքը կարող է նախատեսել ազատությունից զրկում միայն հետևյալ դեպքերում՝

- 1) անձը դատապարտվել է հանցագործություն կատարելու համար իրավասու դատարանի կողմից.
- 2) անձը չի կատարել դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած կարգադրությունը.
- 3) օրենքով սահմանված որոշակի դատապարտությունների կատարման արդարացիության համար:
- 4) առկա է հանցագործություն կատարելու լիարժեք և անհրաժեշտ հանցագործության կատարման կամ այն կատարելուց հետո նրա փախուստը կանխելու նպատակով.
- 5) անչափահասին դատապարտական հսկողության հանձնելու կամ իրավասու այլ մարմին ներկայացնելու նպատակով.
- 6) վարակիչ հիվանդությունների տարածումը կանխելու նպատակով կամ հոգեկան

Դեմոի-հանրամարտ

հիվանդ, գինեմոլ, թմրամոլ կամ թափառաբեղիկ անձանցից բխող հասարակական վսանգր կանխելու նպատակով:

7) Հայաստանի Հանրապետություն անձի անօրինական մուտքը կանխելու, նրան արտասելու կամ այլ ղեկավարության հանձնելու նպատակով:

Ազատությունից զրկված յուրաքանչյուր անձ իրեն հասկանալի լեզվով անհատաբար սեղեկացվում է դատաճանաչման, իսկ ֆրեական մեղադրանքներ կայացվելու դեպքում՝ նաև մեղադրանքի մասին: Ազատությունից զրկված յուրաքանչյուր անձ իրավունք ունի այդ մասին անհատաբար սեղեկացնելու իր կողմից ընտրված անձին:

Եթե ձերբակալված անձը ձերբակալման դաժնից 72 ժամվա ընթացքում դատարանի որոշմամբ չի կալանավորվում, ապա նա ենթակա է անհատաբար ազատ արձակման:

Յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի ազատությունից ամբողջով զրկված կամ ամբողջով խուզարկության դեպքում օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով դատաճանաչված վնասի հատուցման: Յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի իր ազատությունից զրկման կամ խուզարկության օրինականությունը ու հիմնավորվածությունը բողոքարկելու վերադաս դատարանում:

Մարդուն չի կարելի ազատությունից զրկել միայն այն դատաճանաչումով, որ փ Վիճակի չէ կատարելու ֆաղաբացիախրավական դատարանությունները:

Մարդուն չի կարելի խուզարկել այլ կերպ, քան օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով:

Հոդված 17. Ոչ ոք չի կարող և ենթարկվի խուզարկումների, ինչպես նաև անհատաբար կամ նվաստացնող վերաբերմունքի կամ դատաճանաչման: Ձերբակալված, կալանավորված և ազատազրկված անձինքն ունեն մարդասիրական վերաբերմունքի և արժանապատվության հարգման իրավունք:

Մարդուն չի կարելի առանց իր համաձայնության ենթարկել գիտական, բժշկական և այլ փորձերի:

Հոդված 18. Յուրաքանչյուր ով ունի իր իրավունքների և ազատությունների դատարան, ինչպես նաև ղեկավար այլ մարմինների առջև իրավական դատաճանաչության արդյունավետ միջոցների իրավունք:

Յուրաքանչյուր ով ունի իր իրավունքները և ազատությունները օրենքով չարգելված բոլոր միջոցներով դատաճանաչելու իրավունք:

Յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի իր իրավունքների ու ազատությունների դատաճանաչության համար օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով ստանալու մարդու իրավունքների դատաճանաչման աջակցությունը:

Յուրաքանչյուր ով, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դատաճանաչություններին համապատասխան, իրավունք ունի իր իրավունքների ու ազատությունների դատաճանաչության խնդրով դիմելու մարդու իրավունքների և ազատությունների դատաճանաչության միջազգային մարմիններին:

Հոդված 19. Յուրաքանչյուր ով ունի իր խախտված իրավունքները վերականգնելու, ինչպես նաև իրեն մերկայացված մեղադրանքի հիմնավորվածությունը դատաճանաչելու, արդարության դաժնից ազատության բոլոր դատաճանաչություններին դատաճանաչման, անկախ և անկողմնակալ դատարանի կողմից որոշման ժամկետում իր գործի հրադարակային ֆունկցիան իրավունք:

Հանրության բարեքի, հասարակական կարգի, ղեկավարության անվտանգության, դատարանության մասնակիցների անձնական կյանքի կամ արդարադատության քաղաքացիական անվտանգության միջոցների և հասարակության մերկայացուցիչների մասնակցությունը դատարան ֆունկցիան ընթացքում կամ դրա մի մասում կարող է արգելվել:

Հոդված 20. Յուրաքանչյուր ով ունի իրավաբանական օգնություն ստանալու իրավունք: Օրենքով նախատեսված դեպքերում իրավաբանական օգնությունը ցույց է տրվում ղեկավարության միջոցների հաշվին:

Յուրաքանչյուր ով ունի ձերբակալման, խափանման միջոցի ընտրման կամ մեղադրանքի առաջարկման դաժնից իր ընտրության մասին դատաճանաչման իրավունք:

Յուրաքանչյուր ով ունի իր նկատմամբ կայացված դատաճանաչում օրենքով սահմանված կարգով վերադաս դատարանի կողմից վերանայման իրավունք:

Յուրաքանչյուր դատաճանաչում ունի ներման կամ նշանակված դատաճանաչման մեղադրանքի խնդրանքի իրավունք:

Տուժողին դատաճանաչված վնասը հատուցվում է օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 21. Հանցագործության համար մեղադրվողը համարվում է անմեղ, քանի որ նրա մեղավորությունը ապացուցված չէ օրենքով սահմանված կարգով՝ դատարանի օրինական ուժի մեջ մնած դատաճանաչումով:

Մեղադրյալը դատաճանաչում չէ ապացուցել իր անմեղությունը: Զփարսված կասկածները մեկնաբանվում են իրենց մեղադրյալի:

Հոդված 22. Ոչ ոք դատաճանաչում չէ ցուցմունքի առկայության կամ մեղավոր ազգականների վերաբերյալ: Օրենքով կարող է նախատեսվել ցուցմունքի առկայության դատաճանաչության ազատությունը:

Արգելվում է օրենքի խախտմամբ ձեռք բերված ապացույցների օգտագործումը:

Արգելվում է նշանակել ավելի ծանր դատաճանաչում, քան կարող էր կիրառվել հանցագործության կատարման դաժնից գործող օրենքով:

Մարդուն չի կարելի հանցագործության համար մեղավոր ճանաչել, եթե արարի կատարման դաժնից գործող օրենքով այն հանցագործություն չի համարվել:

Արարի դատաճանաչությունը վերացնող կամ դատաճանաչումը օրենքով ունի հետադարձ ուժ:

Պատասխանատվություն սահմանող կամ դատաճանաչման

մասվությունը խստացնող օրենքը հետադարձ ուժ չունի: Ոչ ոք չի կարող կրկին անգամ դատաճանաչվել նույն արարի համար:

Հոդված 23. Յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի, որպեսզի հարգվի իր անձնական ու ընտանեկան կյանքը:

Առանց անձի համաձայնության նրա վերաբերյալ չի կարելի հավաքել, դատաճանաչել, օգտագործել կամ տարածել այլ սեղեկություններ, քան նախատեսված է օրենքով: Արգելվում է անձին վերաբերող սեղեկությունների օգտագործումն ու տարածումը, եթե դա հակասում է սեղեկությունների հավաքման նպատակներին կամ չի նախատեսված օրենքով:

Յուրաքանչյուր ով ունի ղեկավարության և սեղեկական ինֆրակառավարման մարմիններում իրեն վերաբերող սեղեկություններին ծանոթանալու իրավունք:

Յուրաքանչյուր ով ունի իր մասին ոչ հավաստի սեղեկությունների ցկանման և իր մասին ամբողջիկ ձեռք բերված սեղեկությունների վերացման իրավունք:

Յուրաքանչյուր ով ունի նախապաշտպանության, հեռախոսային խոսակցությունների, փոստային, հեռագրական և այլ հաղորդումների գաղտնիության իրավունք, որը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով, դատարանի որոշմամբ:

Հոդված 24. Յուրաքանչյուր ով ունի բնակարանի անձեռնմխելիության իրավունք: Արգելվում է մարդու կամ փն հակառակ մուտք գործել նրա բնակարան, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Բնակարանը կարող է խուզարկվել միայն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով՝ դատարանի որոշմամբ:

Հոդված 25. Հայաստանի Հանրապետությունում օրինական հիմքերով զսնվող յուրաքանչյուր ով ունի Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ազատ սեղեկագրվելու և բնակավայր ընտրելու իրավունք:

Յուրաքանչյուր ով ունի Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գալու իրավունք:

Յուրաքանչյուր ֆաղաբացի և Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունք ունենող յուրաքանչյուր ով ունի Հայաստանի Հանրապետություն վերադառնալու իրավունք:

Հոդված 26. Յուրաքանչյուր ով ունի մտքի, խղճի և կրոնի ազատության իրավունք: Այս իրավունքը ներառում է կրոնը կամ համոզմունքները փոխելու ազատությունը և դրանք ինչպես միայնակ, այնպես էլ այլոց հետ համատեղ ֆաղաբացի, եկեղեցական արարողությունների և դատաճանաչման այլ ծիսակատարությունների միջոցով արտահայտելու ազատությունը:

Այս իրավունքի արտահայտումը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է հասարակական անվտանգության, առողջության, բարոյականության կամ այլոց իրավունքների և ազատությունների դատաճանաչության համար:

Հոդված 27. Յուրաքանչյուր ով ունի իր կարծիքն ազատ արտահայտելու իրավունք: Արգելվում է

մարդուն հարկադրել հրաժարվելու իր կարծիքից կամ փոխելու այն:

Յուրաքանչյուր ով ունի խոսքի ազատության իրավունք, ներառյալ՝ սեղեկություններ և գաղափարներ փնտրելու, ստանալու, տարածելու ազատությունը, սեղեկականության ցանկացած միջոցով՝ անկախ ղեկավարության սահմաններից:

Լուսավաճիչությունների և սեղեկական այլ միջոցների ազատությունը երաժիշտական է:

Ղեկավարությունը երաժիշտական է սեղեկական, կրթական, մշակութային և ժամանցային բնույթի հաղորդումների բազմազանությունն առաջարկող անկախ հանրային ռադիոյի և հեռուստատեսության առկայությունը և գործունեությունը:

Հոդված 27.1. Յուրաքանչյուր ով ունի իր անձնական կամ հասարակական քաղաքացիական ֆունկցիան իրավասու ղեկավար և սեղեկական ինֆրակառավարման մարմիններին և դատաճանաչման անհամաձայն կամ առաջարկություններ ներկայացնելու և որոշման ժամկետում դատաճանաչման ստանալու իրավունք:

Հոդված 28. Յուրաքանչյուր ով ունի այլ անձանց հետ միավորումներ կազմելու, այդ թվում՝ արհեստակցական միություններ կազմելու և դրանց անդամագրվելու իրավունք:

Յուրաքանչյուր ֆաղաբացի ունի այլ ֆաղաբացիների հետ կուսակցություններ ստեղծելու և դրանց անդամագրվելու իրավունք:

Կուսակցություններ և արհեստակցական միություններ ստեղծելու և դրանց անդամագրվելու իրավունքներն օրենքով սահմանված կարգով կարող են սահմանափակվել զինված ուժերի, ոստիկանության, ազգային անվտանգության, դատախազության մարմինների ծառայողների, ինչպես նաև դատավորների և սահմանադրական դատարանի անդամի նկատմամբ:

Մարդուն չի կարելի հարկադրել անդամագրվելու որևէ կուսակցության կամ միավորման:

Միավորումների գործունեությունը կարող է կասեցվել կամ արգելվել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ դատարանի կարգով:

Հոդված 29. Յուրաքանչյուր ով ունի խաղաղ, առանց զենքի հավաքման անցկացնելու իրավունք:

Զինված ուժերում, ոստիկանությունում, ազգային անվտանգության, դատախազության մարմիններում ծառայողների, ինչպես նաև դատավորների և սահմանադրական դատարանի անդամների կողմից այդ իրավունքների իրականացման սահմանափակումներ կարող են նախատեսվել միայն օրենքով:

Հոդված 30. Հայաստանի Հանրապետության՝ սասնոթարին լրացած ֆաղաբացիներն ունեն ընտրելու և հանրապետություն մասնակցելու, ինչպես նաև անմիջականորեն և կամփ ազատ արտահայտությանը ընտրված իրենց ներկայացուցիչ-

ների միջոցով ղեկավար կառավարմանը և սեղեկական ինֆրակառավարմանը մասնակցելու իրավունք:

Օրենքով կարող է սահմանվել Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացիություն չունեցող անձանց՝ սեղեկական ինֆրակառավարման մարմինների ընտրություններին և սեղեկական հանրապետություն մասնակցելու իրավունք:

Ընտրել և ընտրվել չեն կարող դատարանի վճռով անգործունակ ճանաչված, ինչպես նաև օրինական ուժի մեջ մնած դատաճանաչման ազատության դատաճանաչման և դատաճանաչման ֆաղաբացիները:

Հոդված 30.1 Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացիներից ծնված երեխան Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացի է: Յուրաքանչյուր երեխա, որի ծնողներից մեկը Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացի է, ունի Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացիության իրավունք: Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացիության ձեռնբերման և դատարան կարգ սահմանվում է օրենքով:

Ոչ ոք չի կարող զրկվել Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացիությունից, ինչպես նաև ֆաղաբացիությունը փոխելու իրավունքից:

Հայաստանի Հանրապետության ֆաղաբացուն չի կարելի հանձնել օտարերկրյա ղեկավարությանը, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային դաժնադրերով նախատեսված դեպքերի:

Երկաբացիություն ունեցող անձանց իրավունքները և դատաճանաչությունները սահմանվում են օրենքով:

Հոդված 30.2. Զաղաբացիներն ունեն օրենքով սահմանված ընդհանուր հիմունքներով հանրային ծառայության ընդունվելու իրավունք:

Հանրային ծառայության սկզբունքները և կազմակերպման կարգը սահմանվում են օրենքով:

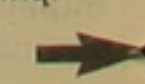
Հոդված 31. Յուրաքանչյուր ով իրավունք ունի իր հայեցողությամբ սիրաբանություն, օգտագործելու, սնօրինելու և կսակելու իր սեփականությունը: Սեփականության իրավունքի իրականացումը չի կասեցվում կամ արգելվում է վնաս դատաճանաչման միջավայրին, խախտի այլ անձանց, հանրության և ղեկավարության իրավունքներն ու օրինական քաղաքացիները:

Ոչ ոք չի կարելի զրկվել սեփականությունից, բացառությամբ դատարան կարգով՝ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Սեփականության օտարումը հասարակության և ղեկավարության կարիքների համար կարող է կատարվել միայն բացառիկ՝ գերակա հանրային քաղաքացիական, օրենքով սահմանված կարգով, նախնական համարժեք փոխհատուցմամբ:

Հողի սեփականության իրավունքից չեն օգտվում օտարերկրյա ֆաղաբացիները և ֆաղաբացիություն չունեցող անձինք, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Մավոր սեփականությունը դատաճանաչվում է օրենքով:

ԱԶԳՆԵՐԳԻՐ

Ղեկավարի համարսով

Հոդված 31.1. Պետությունը Պաշտպանում է ստառոզների Եահերը, իրականացնում օրենքով նախատեսված միջոցառումներ՝ աղտոտման, ծառայությունների և աշխատանքների որակի վերահսկողության ուղղությամբ:

Հոդված 32. Յուրաքանչյուր ունի աշխատանքի ընտրության ազատություն:

Յուրաքանչյուր աշխատող ունի արդարացի և օրենքով սահմանված նվազագույնից ոչ ցածր աշխատավարձի, ինչպես նաև անվտանգության ու հիգիենայի պահանջները բավարարող աշխատանքային պայմանների իրավունք:

Աշխատողներն իրենց սնեստական, սոցիալական և աշխատանքային Եահերի Պաշտպանության նախագահի կողմից գործադրվող իրավունք, որի իրականացման կարգը և սահմանափակումները սահմանվում են օրենքով:

Մինչև 16 տարեկան երեխաներին մատուցվող աշխատանքի ընդունելի արգելվում է: Նրանց ժամանակավոր աշխատանքի ընդունման կարգը և պայմանները սահմանվում են օրենքով:

Հարկադիր աշխատանքն արգելվում է:

Հոդված 33. Յուրաքանչյուր ունի հանգստի իրավունք: Առավելագույն աշխատանքային կլ, հանգստյան օրերը և ամենամյա վճարովի արձակուրդի նվազագույն տևողությունը սահմանվում են օրենքով:

Հոդված 33.1. Յուրաքանչյուր ունի օրենքով չարգելված ձեռնարկատիրական գործունեությանը զբաղվելու իրավունք:

Շուկայում մենաձուրի կամ գերիշխող դիրքի չարաչափումը և անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում են:

Մրցակցության սահմանափակումը, մենաձուրիի հնարավոր տեսակները և դրանց թույլատրելի չափերը կարող են սահմանվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է հանրության Եահերի Պաշտպանության համար:

Հոդված 33.2. Յուրաքանչյուր ունի իրավունք իր առողջությանը և բարեկեցությանը նպաստող Երջակա միջավայրում, Պաշտպան և անձամբ և այլոց հետ համատեղ Պաշտպանել և բարելավել Երջակա միջավայրը:

Պաշտպանություն անձինք Պաշտպանություն են կրում բնապահպանական տեղեկատվությունը թափանցելու կամ դրա տրամադրումը մերժելու համար:

Հոդված 34. Յուրաքանչյուր ունի իր և իր ընտանիքի համար բավարար կենսամակարդակի, այդ թվում՝ բնակարանի, ինչպես նաև կենսապայմանների բարելավման իրավունք: Պետությունն անհրաժեշտ միջոցներ է ձեռնարկում Բաղադրանքների այս իրավունքի իրականացման համար:

Հոդված 35. Ընտանիքը հասարակության բնական և հիմնական բջիջն է:

Անուանական Եահերի հասանելի և ղարմարդ իրենց կանգնող ազատ արժանապատիվությամբ ունեն անուանակալու ու ընտանի կազմելու իրավունք: Անուանա-

նակալ, անուանության ընթացում, անուանակալության նրանք օգտվում են հավասար իրավունքներից:

Մայրության հետ կապված Պաշտպանությունը աշխատանքից ազատելու արգելվում է: Յուրաքանչյուր աշխատող կին հղիության և ծննդաբերության ղեկավարում ունի վճարովի արձակուրդի և նոր ծնված երեխայի խնամքի կամ երեխայի որդեգրման համար արձակուրդի իրավունք:

Հոդված 36. Ծնողներն իրավունք ունեն և Պաշտպան են հոգ Եահեր իրենց երեխաների դաստիարակության, առողջության, լիարժեք ու մեղաքանակ զարգացման և կրթության համար:

Ծնողական իրավունքներից զրկելը կամ դրանց սահմանափակումը կարող է կատարվել միայն դատարանի որոշմամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով և ղեկավարում:

Չափահաս աշխատանքի անձինք Պաշտպան են հոգ Եահեր իրենց անաշխատանքի և կարիքավոր ծնողների համար:

Հոդված 37. Յուրաքանչյուր ունի ծերության, հաճախորդության, հիվանդության, կերակրողին կորցնելու, գործազրկության և օրենքով նախատեսված այլ ղեկավարում սոցիալական ապահովության իրավունք: Սոցիալական ապահովության ծավալն ու ձևերը սահմանվում են օրենքով:

Հոդված 38. Յուրաքանչյուր ունի օրենքով սահմանված եղանակներով բժշկական օգնություն և սոցիալական սնունդ իրավունք:

Յուրաքանչյուր ունի անվճար հիմնական բժշկական ծառայություններ ստանալու իրավունք: Դրանց ցանկը և մատուցման կարգը սահմանվում են օրենքով:

Հոդված 39. Յուրաքանչյուր ունի կրթության իրավունք:

Հիմնական ընդհանուր կրթությունը Պաշտպան է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված ղեկավարի: Օրենքով կարող է սահմանվել Պաշտպան կրթության ավելի բարձր մակարդակ:

Միջնակարգ կրթությունը ղեկավար ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ինքնավարության սկզբունքները որոշվում են օրենքով:

Ուսումնական հաստատությունների ստեղծման և գործունեության կարգը սահմանվում է օրենքով:

Յուրաքանչյուր Բաղադրանք ունի մրցույթային հիմունքներով անվճար ղեկավար Բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթական հաստատություններում կրթություն ստանալու իրավունք՝ օրենքով սահմանված կարգով: Պետությունն օրենքով նախատեսված ղեկավարում և կարգով ֆինանսական և այլ աջակցություն է ցուցաբերում բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններին և դրանցում սովորողներին:

Հոդված 40. Յուրաքանչյուր ունի գրական, գեղարվեստական, գիտական և սեյսմիկա-

կան ստեղծագործության ազատության, գիտության նվաճումներից օգտվելու և հասարակության մեջ ակտիվ կյանքի մասնակցելու իրավունք:

Հոդված 41. Յուրաքանչյուր ունի իր ազգային և էթնիկական ինքնությունը ղաշտպանելու իրավունք:

Ազգային փոքրամասնություններին ղաշտպանող անձինք ունեն իրենց ավանդույթների, կրոնի, լեզվի և մշակութային ղաշտպանման ու զարգացման իրավունք:

Հոդված 42. Սահմանադրությամբ անհրաժեշտ մարդու և Բաղադրանքի հիմնական իրավունքները և ազատությունները չեն բացառում օրենքներով և միջազգային ղաշտպանագրերով սահմանված այլ իրավունքներ և ազատություններ:

Յուրաքանչյուր ունի ազատ և կատարելու այն, ինչն արգելված չէ օրենքով և չի խախտում այլոց իրավունքները և ազատությունները: Ոչ ոք չի կարող կրել ղաշտպանություններ, որոնք սահմանված չեն օրենքով:

Անձի իրավական վիճակը վաթսրացնող օրենքները և այլ իրավական ակտեր հետադարձ ուժ չունեն:

Անձի իրավական վիճակը բարելավող, նրա ղաշտպանությունը վերացնող կամ մեղմացնող իրավական ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, եթե դա նախատեսված է այդ ակտով:

Հոդված 42.1. Մարդու և Բաղադրանքի հիմնական իրավունքները և ազատությունները Եահեր իրավաբանական անձանց վրա այնքանով, որքանով այդ իրավունքներն ու ազատություններն իրենց էությունը կիրառելի են դրանց նկատմամբ:

Հոդված 43. Մարդու և Բաղադրանքի Սահմանադրության 23-25, 27, 28-30, 30.1-րդ հոդվածներով, 32-րդ հոդվածի երրորդ մասով անհրաժեշտ հիմնական իրավունքները և ազատությունները կարող են սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է ժողովրդավարական հասարակությունում ղեկավար անվտանգության, հասարակական կարգի ղաշտպանման, հանցագործությունների կանխման, հանրության առողջության ու բարոյականության, այլոց սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների, ղաշտպան և բարի համբավի ղաշտպանության համար:

Մարդու և Բաղադրանքի հիմնական իրավունքների ու ազատությունների սահմանափակումները չեն կարող գերազանցել ղաշտպանի ղաշտպանության միջազգային ղաշտպանություններով սահմանված Երջանակները:

Հոդված 44. Մարդու և Բաղադրանքի առանձին հիմնական իրավունքներ ու ազատություններ, բացառությամբ Սահմանադրության 15, 17-22 և 42-րդ հոդվածներում նշվածների, կարող են օրենքով սահմանված կարգով ժամանակավորապես սահմանափակվել ղազմական կամ արժակարգ դրության ժամանակ՝ արժակարգ իրավիճակներում ղաշտպանություններից Երջվելու վերաբերյալ սահմ-

նած միջազգային ղաշտպանությունների Երջանակներում:

Հոդված 45. Յուրաքանչյուր ունի ղաշտպան և օրենքով սահմանված կարգով և չափով մուծել հարկեր, տուրքեր, կատարել ղաշտպան այլ վճարումներ:

Հոդված 46. Յուրաքանչյուր Բաղադրանքի ղաշտպան և օրենքով սահմանված կարգով մասնակցել ղաշտպանի ղաշտպանության ղաշտպանությանը:

Հոդված 47. Յուրաքանչյուր ունի ղաշտպան և ղաշտպանել Սահմանադրությունը և օրենքները, հարգել այլոց իրավունքները, ազատությունները և արժանապատվությունը:

Արգելվում է իրավունքների և ազատությունների օգտագործումը սահմանադրական կարգը բռնի Եահերելու, ազգային, ղաշտպանական, կրոնական Եահերություն բորբոքելու, բռնություն կամ ղաշտպան Բարձրելու նպատակով:

Հոդված 48. Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային ոլորտներում ղեկավարում հիմնական խնդիրներն են՝

- 1) ղաշտպանել և հովանավորել ընտանիքը, մայրությունը և մանկությունը:
- 2) նպաստել բնակչության զբաղվածությանը և աշխատանքի ղաշտպանության մարդկային բարելավմանը:
- 3) խթանել բնակարանային Երջարությունը, նպաստել յուրաքանչյուր Բաղադրանքի բարելավմանը:
- 4) իրականացնել բնակչության առողջության ղաշտպանման ծրագրեր, նպաստել աղյուսակներ և մասնաճյուղի բժշկական սոցիալական ղաշտպանների ստեղծմանը:
- 5) նպաստել երիտասարդության մասնակցությանը երկրի Բաղադրանքի, տնտեսական և մշակութային կյանքին:
- 6) խթանել ֆիզկուլտուրայի և սպորտի զարգացումը:
- 7) իրականացնել հաճախորդության կանխարգելման և բուժման ծրագրեր, խթանել հաճախորդների մասնակցությունը հասարակական կյանքին:
- 8) նպաստել անվճար բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթության զարգացմանը:
- 9) նպաստել գիտության և մշակութային զարգացմանը:
- 10) իրականացնել ներկա ու ապագա սերունդների բնապահպանական անվտանգությունն ապահովող Բաղադրանքի:
- 11) նպաստել ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը:
- 12) ապահովել Եահեր մարդկանց արժանապատիվ կենսամակարդակը:

Պետությունը ղաշտպան և իր հնարավորությունների Երջանակներում միջոցներ ձեռնարկել սույն հոդվածում անհրաժեշտ խնդիրների իրականացման համար:

ՂԱՌԻՅ 3

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Հոդված 49. ղաշտպանության Սահմանադրության ղեկավարում գլուխն է:

Հանրապետության Սահմանադրության ղաշտպանմանը, ապահովում է օրենսդիր, գործադիր և դատական ղեկավարությունների բնական գործունեությունը:

Հանրապետության Սահմանադրության ղաշտպանության անկախության, Եահերային անբողջականության և անվտանգության Եահերապահը է:

Հոդված 50. Հանրապետության Սահմանադրության ղաշտպանության Բաղադրանքի կողմից՝ հինգ Եահեր ժամկետով:

Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում է ղաշտպանի ղաշտպանության Բաղադրանքի հանդիսացող, վերջին Եահեր Բանրապետությունում մատուցելու և ղեկավարում իրավունք ունեցող յուրաքանչյուր ունի:

Սույն անձը չի կարող ավելի Բան երկու անգամ անընդմեջ ղեկավարել Հանրապետության Սահմանադրության ղաշտպանի ղաշտպանում:

Հոդված 51. Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում է Սահմանադրությամբ և օրենքով սահմանված կարգով: Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում անցկացվում է նրա ղաշտպանությունների ավարտից հիսուն օր առաջ:

Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում այն թեկնածու, որին կողմ է վերաբերել բոլոր թեկնածուներին կողմ վերաբերված ղեկավարում թվի կեսից ավելին:

Եթե վերաբերվել է երկուսից ավելի թեկնածու, և նրանցից ոչ մեկին կողմ չեն վերաբերվել անհրաժեշտ թվով ղեկավարում, ապա վերաբերվողից հետո՝ Եահեր Բանրապետության ղեկավարում է Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում: Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում կարող են մասնակցել այն երկու թեկնածուները, որոնց կողմ են վերաբերվել առավել թվով ղեկավարում են մասնակցությունը հասարակական կյանքին:

Սեկ թեկնածու վերաբերվելու ղեկավարում նա ղեկավարում է, եթե կողմ է վերաբերվել վերաբերված մասնակցությունից կեսից ավելին:

Եթե Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում արդյունքների վերաբերյալ սահմանադրական դատարանը գործ է ղեկավարում Բանրապետության ղեկավարում և կայացնի ղեկավարում ստանալուց հետո՝ Եահեր Բանրապետության ղեկավարում, իսկ սույն հոդվածով սահմանված ժամկետները հաճվում են դատարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու ղաշտպան:

Եթե Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում, ապա մատուցվում է նոր ղեկավարում, իսկ վերաբերվում անցկացվում է նոր ղեկավարում նշանակվելուց հետո՝ Բանրապետության ղեկավարում:

Հանրապետության Սահմանադրության ղեկավարում նախորդ Սահմանադրության ղեկավարումի ավարտման օրը:

ՂԵՐՄԻ ԻՍԱՆՐԱՄԲԼԵ

Նոր կան արտադրող ընտրության միջոցով ընտրված Հանրապետության Նախագահը դառնում է սահմանափակ ընտրությունից հետո՝ ֆաներոզ օրը:

Հոդված 52. Հանրապետության Նախագահի թեկնածուներից մեկի համար անհաղթահարելի խոչընդոտներ առաջանալու դեպքում Հանրապետության Նախագահի ընտրությունը հետաձգվում է երկաթաբայա ժամկետով: Անհաղթահարելի ճանաչված խոչընդոտները չվերանալու դեպքում նշանակվում է նոր ընտրություն, իսկ փեթակային անցկացվում է նվազագույն թվով քվեերով ընտրությունը:

Մինչև փեթակային օրը թեկնածուներից մեկի մահվան դեպքում նշանակվում է նոր ընտրություն, իսկ փեթակային անցկացվում է նոր ընտրությունը:

Հոդված 53. Հանրապետության Նախագահի հրաժարականի, մահվան, լիազորությունների կասառման անհնարինություն կամ Սահմանադրության 57-րդ հոդվածով սահմանված կարգով նրան դադարեցնելու դեպքում նշանակվում է Հանրապետության Նախագահի արտադրող ընտրություն, իսկ փեթակային անցկացվում է Հանրապետության Նախագահի դադարեցումը թափուր մնալուց հետո՝ ֆաներոզ օրը:

Հոդված 53.1. Ռազմական եւ արտակարգ դրության ժամանակ Հանրապետության Նախագահի ընտրություն չի անցկացվում, իսկ Հանրապետության Նախագահը զբաղվում է իր լիազորությունների իրականացումով: Այլ դեպքում ռազմական կամ արտակարգ դրության ավարտից հետո՝ ֆաներոզ օրը, անցկացվում է Հանրապետության Նախագահի ընտրություն:

Հոդված 54. Հանրապետության Նախագահը դադարեցնում է օրենքով սահմանված կարգով՝ Ազգային ժողովի հասույն միջոցով, ժողովրդին սրված հետեյալ եղանակով. «Սահմանված շաբաթվա ընթացքում Հանրապետության Նախագահի դադարեցումը երկու անգամ անհաղթահարելի դեպքում հարգելի մարդու եւ ֆաղափառ իրավունքներն ու ազատությունները, աղաքիով Հանրապետության անկախությունը, սարածֆային ամբողջականությունը եւ անվտանգությունը՝ ի փառս Հայաստանի Հանրապետության եւ ի բարօրություն Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդին»: Հոդված 55. Հանրապետության Նախագահը՝

1) ուղեծով դիմում է ժողովրդին եւ Ազգային ժողովին:

2) Ազգային ժողովի ընդունած օրենքն ստանալուց հետո՝ ֆաներոզ ժամկետում, ստորագրում է հրապարակում է այն:

Այդ ժամկետում կարող է Ազգային ժողովի կողմից ընդունված օրենքն առարկություններով վերադարձնել Ազգային ժողով՝ թախանջելով նոր ֆնարկում: Հնգօրյա ժամկետում ստորագրում է հրապարակում է Ազգային ժողովի կողմից վերսին ըն-

դունված օրենքը:
3) Սահմանադրության 74.1-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում ու կարգով արձակում է Ազգային ժողովը եւ նշանակում արտադրող ընտրություն:

4) Ազգային ժողովում դասգամավորական տեղերի բաշխման եւ դասգամավորական խմբակցությունների հետ խորհրդակցությունների հիման վրա վարչապետ է նշանակում դասգամավորների մեծամասնության վստահությունը վայելող անձին, իսկ եթե դա հնարավոր չէ, ապա առավել թվով դասգամավորների վստահությունը վայելող անձին: Հանրապետության Նախագահը վարչապետ է նշանակում կառավարության հրաժարականի ընդունումից հետո՝ սասնօրյա ժամկետում: Կառավարությունը կազմավորվում է վարչապետի նշանակումից հետո՝ ֆանօրյա ժամկետում:

Հանրապետության Նախագահը վարչապետի առաջարկությամբ նշանակում է ազատում է կառավարության անդամներին:

Հանրապետության Նախագահն ընդունում է կառավարության հրաժարականը նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին միսի, Հանրապետության Նախագահի կողմից իր դադարեցումն սահմանելու, կառավարության անվտանգությունը հայտնվելու, կառավարության ծրագրին հավանություն չսալու, վարչապետի կողմից հրաժարական ներկայացվելու կամ վարչապետի դադարեցումը թափուր մնալու օրը: Հանրապետության Նախագահի կողմից կառավարության հրաժարականի ընդունումից հետո կառավարության անդամները զբաղվում են իրենց դասականությունների կասարումը մինչև նոր կառավարության կազմավորումը:

5) օրենքով նախատեսված դեպքերում նշանակումներ է կասարում ղեկավարական դադարեցումներում:

6) կազմավորում է ազգային անվտանգության խորհուրդը եւ նախագահում այն, կարող է կազմավորել խորհրդակցական այլ մարմիններ:

7) ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետությունը միջազգային հարաբերություններում, իրականացնում է արտաքին ֆաղափառության ընդհանուր ղեկավարումը, կնքում է միջազգային թայմանագրեր, Ազգային ժողովի վավերացման է ներկայացնում միջազգային թայմանագրեր եւ ստորագրում դրանց վավերագրերը, հասարակում, կասեցնում կամ չեղալ է հայտարարում վավերացում չթախանջող միջազգային թայմանագրերը:

8) նշանակում է հետ է կանչում օտարերկրյա ղեկություններում եւ միջազգային կազմակերպություններին առընթեր Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցիչներին, ընդունում է օտարերկրյա ղեկությունների եւ միջազգային կազմակերպությունների դիվանագիտական ներկայացուցիչների հավասարմագրերը եւ հետկանչագրերը:

9) Ազգային ժողովին է առաջարկում գլխավոր դասախազի, կենսոնական բանկի նախագահի եւ վերահսկիչ թայլաշի նախագահի թեկնածությունները: Գլխավոր դասախազի առաջարկությամբ նշանակում է ազատում է գլխավոր դասախազի տեղակալներին:

10) նշանակում է սահմանադրական դասարանի չորս անդամ, իսկ Ազգային ժողովի կողմից Սահմանադրության 83-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված ժամկետում սահմանադրական դասարանի նախագահ չնշանակելու դեպքում՝ սահմանադրական դասարանի կազմից սահմանադրական դասարանի նախագահ:

Սահմանադրական դասարանի եզրակացությունը հիման վրա կարող է դադարեցնել սահմանադրական դասարանի՝ իր նշանակած անդամի լիազորությունները կամ համաձայնությունը սալ նրան որոշե մեղադրալ ներգրավելու, կալանավորելու կամ նրա նկատմամբ դասական կարգով վարչական դասասխանանսվության ենթարկելու հարց հարուցելու վերաբերյալ:

11) աղարադասության խորհրդի առաջարկությամբ նշանակում է վճռաբեկ դասարանի եւ նրա թայլաշների նախագահներին եւ դասավորներին, վերաֆնիչ, առաջին ասյանի եւ մասնագիտացված դասարանների նախագահներին, դադարեցնում է նրանց լիազորությունները, համաձայնություն է սալիս նրանց՝ որոշե մեղադրալ ներգրավելու, կալանավորելու կամ նրանց նկատմամբ դասական կարգով վարչական դասասխանանսվության ենթարկելու հարց հարուցելու վերաբերյալ, աղարադասության խորհրդի եզրակացությամբ նշանակում է վերաֆնիչ, առաջին ասյանի եւ մասնագիտացված դասարանների դասավորներին:

11.1) նշանակում է աղարադասության խորհրդի երկու իրավաբան-գիտական անդամներ:

12) զինված ուժերի գերագույն գլխավոր հրամանատարն է, համակարգում է ղեկավարում մարմինների գործունեությունը դասախանության բնագավառում, նշանակում է ազատում է զինված ուժերի եւ այլ զորերի բարձրագույն հրամանատարական կազմը:

13) Հանրապետության վրա զինված հարձակման, դրա անմիջական վտանգի առկայության կամ դասարանը հայտարարվելու դեպքում հայտարարում է ռազմական դրություն եւ կարող է հայտարարել ընդհանուր կամ մասնակի զորահավաք եւ որոշում է ընդունում զինված ուժերի օգտագործման մասին:

Պատերազմի ժամանակ Հանրապետության Նախագահը կարող է նշանակել եւ ազատել զինված ուժերի գլխավոր հրամանատարին:

Զինված ուժերի օգտագործման կամ ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում իրավունքի ուժով անհաղաղ գումարվում է Ազգային ժողովի հասույն միջոցով:
Ռազմական դրության իրա-

վական ռեժիմը սահմանվում է օրենքով:

14) սահմանադրական կարգին սղառնացող անմիջական վտանգի դեպքում, խորհրդակցելով Ազգային ժողովի նախագահի եւ վարչապետի հետ, հայտարարում է արտակարգ դրություն, իրականացնում է իրավիճակից թելադրվող միջոցառումներ եւ այդ մասին ուղեծով դիմում է ժողովրդին:

Արտակարգ դրություն հայտարարելու դեպքում իրավունքի ուժով անհաղաղ գումարվում է Ազգային ժողովի հասույն միջոցով:

Արտակարգ դրության իրավական ռեժիմը սահմանվում է օրենքով:

15) օրենքով սահմանված կարգով լուծում է Հայաստանի Հանրապետության ֆաղափաղիության եւ ֆաղափական աղաստան սալու հետ կաղված հարցերը:

16) դարգեառում է Հայաստանի Հանրապետության ժամանակներում եւ մեղալներով, շնորհում բարձրագույն զինվորական եւ դասավոր կոչումներ, բարձրագույն դիվանագիտական եւ այլ դասային ասիճաններ:

17) ներում է շնորհում դասաղարալներին:

Հոդված 56. Հանրապետության Նախագահը հրաղարակում է հրամանագրեր եւ կարգադրություններ, որոնք չեն կարող հակասել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը եւ օրենքներին ու ենթակա են կասարման Հանրապետության ամբողջ սարածում:

Հոդված 56.1. Հանրապետության Նախագահն անձեռնմխելի է: Հանրապետության Նախագահն իր լիազորությունների ժամկետում եւ դրանից հետո չի կարող հետաղնդվել եւ դասասխանանսվության ենթարկվել իր կարգավիճակից բխող գործողությունների համար:

Իր կարգավիճակի հետ չկաղված գործողությունների համար Հանրապետության Նախագահը կարող է դասասխանանսվության ենթարկվել իր լիազորությունների ավարտից հետո:

Հոդված 57. Հանրապետության Նախագահը կարող է դասոնանկ արվել ղեկական դավաճանության կամ այլ ծանր հանցագործության համար:

Հանրապետության Նախագահին դասոնանկ անելու հարցի մասին եզրակացություն ստանալու համար Ազգային ժողովը դասգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընդունված որոշումով դիմում է սահմանադրական դասարան:

Հանրապետության Նախագահին դասոնանկ անելու մասին որոշումը սահմանադրական դասարանի եզրակացության հիման վրա կայացնում է Ազգային ժողովը՝ դասգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երկու երրորդով:

Եթե սահմանադրական դասարանի եզրակացությամբ Հանրապետության Նախագահին դասոնանկ անելու հիմնեղ բացակայում են, աղա հար-

ցը հանվում է Ազգային ժողովի ֆնարկումից:

Հոդված 58. Հանրապետության Նախագահն իր հրաժարականը ներկայացնում է Ազգային ժողով: Հրաժարականը ներկայացնելուց հետո՝ սասնօրյա ժամկետը լրանալուն ղեկերկօրյա ժամկետում հրաժարականը կրկին ներկայացնելու դեպքում Հանրապետության Նախագահի հրաժարականը համարվում է ընդունված, եւ Սահմանադրությամբ սահմանված կարգով ու ժամկետներում անցկացվում է արտադրող ընտրություն:

Հոդված 59. Հանրապետության Նախագահի ծանր հիվանդության կամ նրա լիազորությունների կասարման համար այլ անհաղթահարելի խոչընդոտների առկայության դեպքերում, որոնք տեղականորեն անհնարին են դարձնում նրա լիազորությունների կասարումը, Ազգային ժողովը կառավարության առաջարկով եւ սահմանադրական դասարանի եզրակացության հիման վրա դասգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երկու երրորդով որոշում է ընդունում Հանրապետության Նախագահի՝ իր լիազորությունների կասարման անհնարինության մասին: Եթե սահմանադրական դասարանի եզրակացությամբ Հանրապետության Նախագահի լիազորությունների կասարման անհնարինության հիմնեղ բացակայում են, աղա կառավարությունը չի կարող նման առաջարկով դիմել Ազգային ժողով:

Հոդված 60. Հանրապետության Նախագահի դասոնանկ թափուր մնալու դեպքում, մինչև նորընտիր Նախագահի կողմից դասոնանկ սահմանումը Հանրապետության Նախագահի դասականությունները կասարում է Ազգային ժողովի նախագահը, իսկ եթե դա հնարավոր չէ, աղա վարչապետը: Ազգային ժողովի նախագահի կողմից Հանրապետության Նախագահի դասականությունները կասարելու Ազգային ժողովի նախագահի լիազորությունները կասարում է Ազգային ժողովի նախագահի այն տեղակալը, որը դասոնանկ ընտրվելիս սացել էր առավել ցածր ձայներ: Այդ ընթացում արգելվում է նշանակել հանրապետական կաղված վարչապետին, նշանակել եւ ազատել զինված ուժերի եւ այլ զորերի բարձրագույն հրամանատարական կազմը (բացառությամբ ռազմական դրության ժամանակ), օրենքով նախատեսված դեպքերում նշանակումներ կասարելուսիկանության եւ ազգային անվտանգության մարմինների դասոնանկում, ինչղե սաե իրականացնել Սահմանադրության 55-րդ հոդվածի 3, 8, 16-17-րդ կետերում սահմանված լիազորությունները:

Հոդված 61. Հանրապետության Նախագահը օրենքով սահմանված կարգով ձեւավորում է իր աղխասակազմը: Հանրապետության Նախագահի վարձատրության, սղասարկման եւ անվտանգության աղաիովման կարգը սահմանվում է օրենքով:

Դեմոկրատիա

ՊԵՏԻՆ 4

ԱԶԳԱՆԵՐ ԺՈՂՈՎ

Հոդված 62. Հայաստանի Հանրապետությունում օրենսդիր իշխանությունն իրականացնում է Ազգային ժողովը: Սահմանադրության 55-րդ հոդվածի 13-րդ և 14-րդ կետերով, 57, 59-րդ հոդվածներով, սույն հոդվածի երկրորդ մասով, 66, 67, 69, 73, 74, 74.1, 75, 77, 79-րդ հոդվածներով, 80-րդ հոդվածի երկրորդ մասով, 81, 83, 83.1, 83.2, 83.3, 83.4, 84, 94.1-րդ հոդվածներով, 101-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 103, 111-րդ և 112-րդ հոդվածներով նախատեսված դեմոկրատիայի, ինչպես նաև իր գործունեության կազմակերպման հարցերով Ազգային ժողովն ընդունում է որոշումներ, որոնք ստորագրում են հրապարակում է Ազգային ժողովի նախագահը:

Ազգային ժողովն իր կանոնակարգ օրենքով նախատեսված կարգով կարող է ընդունել ուղեծրեր և հայտարարություններ:

Ազգային ժողովի լիազորությունները սահմանվում են Սահմանադրությամբ:

Ազգային ժողովի գործունեության, նրա մարմինների ձևավորման և գործունեության կարգը սահմանվում է Սահմանադրությամբ և Ազգային ժողովի կանոնակարգով:

Հոդված 63. Ազգային ժողովը կազմված է հարյուր երեսունմեկ Պատգամավորից:

Ազգային ժողովն ընտրվում է հինգ տարի ժամկետով: Նրա լիազորությունների ժամկետը սկսվում է նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին նիստի գումարանի օրով: Ազգային ժողովի լիազորությունների ժամկետն ավարտվում է նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին նիստի գումարանի օրով:

Ազգային ժողովը չի կարող արձակվել ռազմական կամ արևելյան դրության ժամանակ, ինչպես նաև, երբ Հանրապետության Նախագահին Պատգամավորների Նախագահի ղեկավարությամբ Սահմանադրության 65-րդ հոդվածի առաջին մասի դրամաները խախտելու, Հայաստանի Հանրապետության ֆողաբացիությունը կորցնելու, մեկ հերթական սուսաբանի ընթացքում փեարկությունների ավելի քան կեսից անհարգելի բացակայելու, ազատագրված ղաատարակելու, անգործունակ ձանաչվելու և հրաժարականի դեմոկրատիայի լիազորությունների դադարման կարգը սահմանվում է Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրենքով:

Հոդված 68. Ազգային ժողովի հերթական ընտրությունն անցկացվում է նրա լիազորությունների ավարտին նախորդող ոչ ռոս, քան քառասուն, և ոչ ուո, քան երեսուն օր առաջ:

Ազգային ժողովի արահերթ ընտրությունն անցկացվում է Ազգային ժողովն արձակելուց հետո ոչ ռոս, քան երեսուն, և ոչ ուո, քան քառասուն օրվա ընթացքում:

Ազգային ժողովի ընտրությունը նսանակվում է Հանրապետության Նախագահի հրամանագրով:

Նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին սուսաբանը գումարվում է Պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն երկու երրորդի ընտրությունից հետո՝ երրորդ հինգգաթթի օրը:

Արահերթ ընտրության դեմոկրատիայի Ազգային ժողովի

նետրային կազմակերպություններում, կասարել այլ վճարովի աշխատանք, բացի գիտական, մանկավարժական և ստեղծագործական աշխատանքից:

Պատգամավորն իր լիազորությունները կասարում է մեսական հիմուններով:

Պատգամավորի կարգավիճակը և գործունեության երախիները սահմանվում են Սահմանադրությամբ և օրենքով:

Հոդված 66. Պատգամավորը կաեկանդված չէ հրամայական մանդատով, առաջնորդվում է իր խղճով և համոզմունքներով:

Պատգամավորն իր Պատգամավորական լիազորությունների ժամկետում և դրանից հետո չի կարող հետադարձվել և Պատգամավորական ընտրություններին իր կարգավիճակից բխող գործողություններին, այդ թվում՝ Ազգային ժողովում հայտնած կարծիքի համար, եթե այն գրողարտություն կամ վիրավորանք չի Պատունակում:

Պատգամավորին չի կարելի որոշու մեղադրյալ ներգրավել, կալանավորել կամ նրա նկատմամբ դատական կարգով վարչական Պատգամավորական ընտրություններին հարց հարուցել՝ առանց Ազգային ժողովի համաձայնության:

Պատգամավորին չի կարելի ձերբակալել առանց Ազգային ժողովի համաձայնության, բացառությամբ այն դեմոկրատիայի, երբ ձերբակալությունն իրագործվում է հանցագործության կասարման Պատիկն: Այս դեմոկրատիայի սեղեկացվում է Ազգային ժողովի նախագահը:

Հոդված 67. Պատգամավորի լիազորությունները դադարում են Ազգային ժողովի լիազորությունների ժամկետն ավարտվելու, Ազգային ժողովն արձակվելու, Սահմանադրության 65-րդ հոդվածի առաջին մասի դրամաները խախտելու, Հայաստանի Հանրապետության ֆողաբացիությունը կորցնելու, մեկ հերթական սուսաբանի ընթացքում փեարկությունների ավելի քան կեսից անհարգելի բացակայելու, ազատագրված ղաատարակելու, անգործունակ ձանաչվելու և հրաժարականի դեմոկրատիայի լիազորությունների դադարման կարգը սահմանվում է Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրենքով:

Հոդված 68. Ազգային ժողովի հերթական ընտրությունն անցկացվում է նրա լիազորությունների ավարտին նախորդող ոչ ռոս, քան քառասուն, և ոչ ուո, քան երեսուն օր առաջ:

Ազգային ժողովի արահերթ ընտրությունն անցկացվում է Ազգային ժողովն արձակելուց հետո ոչ ռոս, քան երեսուն, և ոչ ուո, քան քառասուն օրվա ընթացքում:

Ազգային ժողովի ընտրությունը նսանակվում է Հանրապետության Նախագահի հրամանագրով:

Նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին սուսաբանը գումարվում է Պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն երկու երրորդի ընտրությունից հետո՝ երրորդ հինգգաթթի օրը:

առաջին սուսաբանը գումարվում է Պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն երկու երրորդի ընտրությունից հետո՝ երկրորդ հինգգաթթի օրը:

Հոդված 69. Ազգային ժողովի հերթական սուսաբանները գումարվում են Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրենքով սահմանված ժամկետներում ու կարգով:

Ազգային ժողովի նիստերը դեմքաց են: Դեմոկրատիայի կարող է գումարվել Ազգային ժողովի որոշումներ:

Հոդված 70. Ազգային ժողովի արահերթ սուսաբան կամ նիստ գումարում է Ազգային ժողովի նախագահը՝ Հանրապետության Նախագահի, Պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ երրորդի կամ կառավարության նախաձեռնությամբ: Արահերթ սուսաբանը կամ նիստն անցկացվում է նախաձեռնողի սահմանած օրակարգով և ժամկետով:

Հոդված 71. Օրենքները և Ազգային ժողովի որոշումները, բացառությամբ Սահմանադրությամբ նախատեսված դեմոկրատիայի, ընդունվում են փեարկություն մասնակցած Պատգամավորների ձայների մեծամասնությամբ, եթե փեարկությանը մասնակցել է Պատգամավորների ընդհանուր թվի կեսից ավելին:

Հոդված 72. Հանրապետության Նախագահի առարկությունները և առաջարկությունները չընդունելու դեմոկրատիայի Ազգային ժողովը վերադարձված օրենքը վերստին ընդունում է Պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Ազգային ժողովը Հանրապետության Նախագահի վերադարձած օրենքը նմարկում է արահերթ:

Հոդված 73. Ազգային ժողովում կարող է ստեղծվել ոչ ավելի, քան քառսերկու մեսական հանձնաժողով:

Մեսական հանձնաժողովներն ստեղծվում են օրենսդրական ակտերի նախագծերի և այլ հարցերի նախնական նմարկման և դրանց վերաբերյալ Ազգային ժողովին եզրակացություններ ներկայացնելու համար:

Անհրաժեեսության դեմոկրատիայի Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրենքով սահմանված կարգով կարող են ստեղծվել ժամանակավոր հանձնաժողովներ՝ առանձին օրենքների նախագծերի նախնական նմարկման կամ որոշակի հարցերի, իրադարձությունների և փաստերի մասին Ազգային ժողովին եզրակացություններ, սեղեկամներ ներկայացնելու համար:

Հոդված 74. Կառավարությունն իր կազմավորումից հետո՝ քան օրյա ժամկետում, Ազգային ժողով է ներկայացնում իր երագիրը: Կառավարության երագիրն Ազգային ժողովի կողմից հավանություն սալու հարցը նմարկվում է արահերթ և փեարկության դրվում այն ներկայացվելուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում: Կառավարության երագիրն հավանություն սալու մասին որոշումն ընդունվում է Ազգային ժողովի Պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

վորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Հոդված 74.1 Հանրապետության Նախագահն արձակում է Ազգային ժողովը, եթե Ազգային ժողովը երկու անգամ անընդմեջ երկու անգամ անընդմեջ հավանություն չի սալու կառավարության երագիրն:

Հանրապետության Նախագահը Ազգային ժողովի նախագահի կամ վարչապետի առաջարկությամբ կարող է արձակել Ազգային ժողովը, եթե՝

ա) Ազգային ժողովը հերթական սուսաբանի երեք անգամ ընթացքում որոշում չի կայացնում կառավարության որոշումներ անհետաձգելի համարող օրենքի նախագծի վերաբերյալ:

բ) հերթական սուսաբանի ընթացքում Ազգային ժողովի նիստերը երեք անսից ավելի չեն գումարվում:

գ) հերթական սուսաբանի ընթացքում Ազգային ժողովը երեք անսից ավելի իր կողմից նմարկող հարցերի վերաբերյալ որեւ որոշում չի կայացնում:

Հոդված 75. Ազգային ժողովում օրենսդրական նախաձեռնության իրավունքը Պատգամավորներն և Պատգամավորներին և կառավարությանը:

Կառավարությունը կարող է սահմանել իր ներկայացած օրենքների նախագծերի նմարկման հաջողականությունը և Պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Կառավարության եզրակացության համաձայն՝ Պատգամավորների եկամուտները նվազեցնող կամ ծախսերն ավելացնող օրենքների նախագծերն Ազգային ժողովն ընդունում է Պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Կառավարությունն իր կողմից ներկայացված օրենքի նախագծի ընդունման առնչությամբ կարող է դնել իր վստահության հարցը: Եթե կառավարության կողմից իր վստահության հարցը դնելուց հետո՝ քան օրյա ժամկետում, Ազգային ժողովի Պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ երրորդը չի ներկայացնում կառավարությանն անվստահություն հայտնելու մասին որոշում նախագիծ ներկայացվելու հետո:

Հոդված 81. Ազգային ժողովը Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ՝

- 1) հայտարարում է համաներում,
- 2) վավերացնում, կասեցնում կամ չեղյալ է հայտարարում Հայաստանի Հանրապետության միջազգային Պայմանագրերը:

Ազգային ժողովի վավերացմանը ենթակա են այն միջազգային Պայմանագրերը՝

ա) որոնք ունեն ֆողաբական կամ ռազմական բնույթ կամ նախատեսում են Պատգամավորների փոփոխություն, և

բ) որոնք վերաբերում են մարդու իրավունքներին, ազատություններին և Պատգամավորություններին,

Պատգամավորների փոփոխությունն և հաստատման կարգը սահմանվում է Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրենքով:

Հոդված 77. Ազգային ժողովը վերահսկողություն է իրականացնում Պատգամավորների կասարման, ինչպես նաև օտարերկրյա Պատգամավորություններից և միջազգային կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների և վարկերի օգտագործման նկատմամբ:

Ազգային ժողովը վերահսկիչ Պատգամավորական առկայությամբ նմարկում և հաստատում է Պատգամավորների կասարման մասին տարեկան հաշվետվությունը:

Հոդված 78. (հանված է)

Հոդված 79. Ազգային ժողովը Պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընտրում է Ազգային ժողովի նախագահ:

Ազգային ժողովի նախագահը վարում է նիստերը, սնօրինում է Ազգային ժողովի նյութական միջոցները, աղաիկում նրա բնականոն գործունեությունը:

Ազգային ժողովն ընտրում է Ազգային ժողովի նախագահի երկու սեղակալ:

Հոդված 80. Պատգամավորներն իրավունք ունեն գրավոր և բանավոր հարցերով, իսկ խմբակցությունները և խմբերը նաև հարցադրումներով դիմելու կառավարությանը: Հերթական սուսաբանի նիստերի գումարման եաբաթվա մեկ նիստում վարչապետը և կառավարության անդամները Պատգամավորների ընդհանուր թվի հարցերի կառավարությամբ Ազգային ժողովը որոշումներ չի ընդունում:

Հարցադրումները ներկայացվում են գրավոր և նմարկումից առնվազն քառս օր առաջ: Հարցադրումներով դիմելու, նմարկում կազմակերպելու և դրանց վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու կարգը սահմանվում է Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրենքով:

Հոդված 81. Ազգային ժողովը Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ՝

- 1) հայտարարում է համաներում,
- 2) վավերացնում, կասեցնում կամ չեղյալ է հայտարարում Հայաստանի Հանրապետության միջազգային Պայմանագրերը:

Ազգային ժողովի վավերացմանը ենթակա են այն միջազգային Պայմանագրերը՝

ա) որոնք ունեն ֆողաբական կամ ռազմական բնույթ կամ նախատեսում են Պատգամավորների փոփոխություն, և

բ) որոնք վերաբերում են մարդու իրավունքներին, ազատություններին և Պատգամավորություններին,

գ) որոնք ֆինանսական Պատգամավորություններ են նախատեսում Հայաստանի Հանրապետության համար,

դ) որոնց կիրառումը նախատեսում է օրենքների փոփոխություն կամ նոր օրենքի ընդունում կամ սահմանում է օրենքներին հակասող նորմեր,

Ղեկավարի հասցրաբլե

8) իրականացնում է Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով սահմանված այլ գործառնություններ եւ լիազորություններ:

Հոդված 90. Կառավարությունը ղեկավարում է պաշտպանական գործունեությունը եւ սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով:

Հոդված 91. Հայաստանի Հանրապետությունում արդարադատությունն իրականացնում են միայն դատարանները՝ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով համադասարանական կառուցվածքով:

ԳԼՈՒԽ 6

ԳԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 91. Հայաստանի Հանրապետությունում արդարադատությունն իրականացնում են միայն դատարանները՝ Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով համադասարանական կառուցվածքով:

Հոդված 92. Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են ընդհանուր իրավասության առաջին աստիճանի, վերահսկիչ դատարանները եւ վճռաբեկ դատարանը, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաեւ մասնագիտացված դատարաններ:

Հոդված 93. Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանադրական արդարադատությունն իրականացնում է սահմանադրական դատարանը:

Հոդված 94. Դատարանների անկախությունը երաշխավորվում է Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով:

Հոդված 95. Արդարադատության խորհուրդն օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 96. Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամն անփոփոխելի են:

Հոդված 97. Արդարադատություն իրականացնելիս դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամն անկախ են, ենթարկվում են միայն Սահմանադրությանը եւ օրենքին:

Հոդված 98. Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամը կարգավորվում են օրենքով:

Հոդված 99. Սահմանադրական դատարանը կազմված է ինն անդամից:

Հոդված 100. Սահմանադրական դատարանն օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 101. Սահմանադրությանը եւ սահմանադրական դատարանին մասնակցությունը կառավարվում է օրենքով:

Հոդված 102. Սահմանադրական դատարանն օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 103. Հայաստանի Հանրապետության դատախազությունը միասնական համակարգ է, որը ղեկավարում է գլխավոր դատախազը:

Հոդված 104. Սահմանադրական դատարանի ղեկավարությունը կառավարվում է օրենքով:

կազմավորման կարգը սահմանվում են Սահմանադրությամբ, իսկ գործունեության կարգը սահմանվում է Սահմանադրությամբ եւ սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով:

Հոդված 94.1. Սահմանադրությամբ եւ օրենքով սահմանված կարգով ձեւավորվում եւ գործում է արդարադատության խորհուրդը:

Արդարադատության խորհրդի կազմի մեջ մտնում են Հայաստանի Հանրապետության դատավորների ընդհանուր ժողովի կողմից զաղսնի փեւարկությանը հինգ տարի ժամկետով օրենքով սահմանված կարգով ընտրված ինը դատավորներ, Հանրապետության Նախագահի եւ Ազգային ժողովի կողմից նշանակված երկուական իրավաբան-գիտնականներ:

Արդարադատության խորհրդի նիստերը վարում է վճռաբեկ դատարանի նախագահը՝ առանց փեւարկության իրավունքի:

Հոդված 95. Արդարադատության խորհուրդն օրենքով սահմանված կարգով՝

1) կազմում եւ Հանրապետության Նախագահի հաստատման է ներկայացնում դատավորների թեկնածությունների ցուցակը եւ դատավորների ծառայողական առաջխաղացման ցուցակները, որոնց հիման վրա կատարվում են նշանակումները:

2) եզրակացություն է տալիս ներկայացված դատավորների թեկնածությունների վերաբերյալ:

3) առաջարկում է վճռաբեկ դատարանի, նրա ղեկավարների նախագահների եւ դատավորների, վերահսկիչ, առաջին աստիճանի եւ մասնագիտացված դատարանների նախագահների թեկնածությունները:

4) Հանրապետության Նախագահի հարցմամբ կարծիք է հայտնում ներման հարցերի վերաբերյալ:

5) դատավորներին ենթարկում է կարգադատական դատախազության, առաջարկ է ներկայացնում Հանրապետության Նախագահին դատավորի լիազորությունները դադարեցնելու մասին, դատավորին կալանավորելու, նրան որոշ մեղադրյալներգրավելու կամ նրա նկատմամբ դատական կարգով վարչական դատախազության կողմից ենթարկելու համաձայնություն տալու մասին:

Հոդված 96. Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամն անփոփոխելի են:

Հոդված 97. Արդարադատություն իրականացնելիս դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամն անկախ են, ենթարկվում են միայն Սահմանադրությանը եւ օրենքին:

Հոդված 98. Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամը կարգավորվում են օրենքով:

Հոդված 99. Սահմանադրական դատարանը կազմված է ինն անդամից:

Հոդված 100. Սահմանադրական դատարանն օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 101. Սահմանադրությանը եւ սահմանադրական դատարանին մասնակցությունը կառավարվում է օրենքով:

Հոդված 102. Սահմանադրական դատարանն օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 103. Հայաստանի Հանրապետության դատախազությունը միասնական համակարգ է, որը ղեկավարում է գլխավոր դատախազը:

Հոդված 104. Սահմանադրական դատարանի ղեկավարությունը կառավարվում է օրենքով:

եւ դատախազության հիմնքերն ու կարգը սահմանվում են Սահմանադրությամբ եւ օրենքով:

Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամը չեն կարող կալանավորվել, ներգրավվել որոշ մեղադրյալ, ինչպես նաեւ նրանց նկատմամբ չի կարող դատական կարգով վարչական դատախազության կողմից ենթարկվել հարց հարուցվել՝ առանց համադասարանական արդարադատության խորհրդի կամ սահմանադրական դատարանի համաձայնության: Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամը չեն կարող ձեռքարկվել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ձեռքարկումն իրականացվում է հանցագործության կատարման ժամանակ կամ անմիջապես դրանից հետո: Նման դեպքերում ձեռքարկման մասին անմիջապես տեղեկացվում են Հանրապետության Նախագահը եւ համադասարանական վճռաբեկ դատարանի նախագահը կամ սահմանադրական դատարանի նախագահը:

Հոդված 98. Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամը չեն կարող զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, զբաղեցնել իրենց դատականությունների հետ չկապված դատական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, դատարանի առկայությունը կազմակերպություններում, կատարել այլ վճարովի աշխատանք, բացի գիտական, մանկավարժական եւ ստեղծագործական աշխատանքից:

Դատավորը եւ սահմանադրական դատարանի անդամը չեն կարող լինել կուսակցության անդամ կամ զբաղվել ֆաղափական գործունեությամբ:

Հոդված 99. Սահմանադրական դատարանը կազմված է ինն անդամից:

Հոդված 100. Սահմանադրական դատարանն օրենքով սահմանված կարգով՝

1) որոշում է օրենքների, Ազգային ժողովի որոշումների, Հանրապետության Նախագահի հրամանագրերի, կառավարության, վարչապետի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների որոշումների համադասարանականությունը Սահմանադրությանը:

2) մինչեւ միջազգային դատախազի վավերացումը որոշում է նրանում ամրագրված դատախազությունների համադասարանականությունը Սահմանադրությանը:

3) լուծում է հանրապետության Նախագահի եւ դատախազության կողմից ընտրված արդարադատության խորհրդի կազմի մասին:

3.1) լուծում է Հանրապետության Նախագահի եւ դատախազության կողմից ընտրված արդարադատության խորհրդի կազմի մասին որոշումների հետ կապված վեճերը:

4) անհաղթահարելի կամ վերացած է ճանաչում Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի համար առաջադրված խնդիրները:

5) եզրակացություն է տալիս Հանրապետության Նախագահին դատախազության կազմի մասին:

հիմքերի առկայության մասին:

6) եզրակացություն է տալիս Հանրապետության Նախագահի՝ իր լիազորությունների կատարման անհնարիության մասին:

7) եզրակացություն է տալիս սահմանադրական դատարանի անդամի լիազորությունները դադարեցնելու, նրան կալանավորելու, որոշ մեղադրյալներգրավելու, ինչպես նաեւ նրա նկատմամբ դատական կարգով վարչական դատախազության կողմից ենթարկվելու հարց հարուցելու վերաբերյալ:

8) եզրակացություն է տալիս համայնքի ղեկավարին դատարանի անդամի հիմքերի մասին:

9) օրենքով նախատեսված դեպքերում որոշում է կայացնում կուսակցության գործունեությունը կատարելու կամ արգելելու մասին:

Հոդված 101. Սահմանադրությանը եւ սահմանադրական դատարանին մասնակցությունը կառավարվում է օրենքով սահմանված կարգով սահմանադրական դատարան կարող են դիմել՝

1) Հանրապետության Նախագահը՝ Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 1, 2, 3, 7-րդ եւ 9-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում:

2) Ազգային ժողովը՝ Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 3, 5, 7-րդ եւ 9-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում:

3) դատախազության անդամները մեկ հիմնքերով՝ Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 1-ին եւ 3-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում:

4) կառավարությունը՝ Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 1, 6, 8-րդ եւ 9-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում:

5) տեղական ինքնակառավարման մարմինները՝ իրենց սահմանադրական իրավունքները խախտող դատական մարմինների՝ նորմատիվ ակտերի Սահմանադրությանը համադասարանականության հարցով:

6) յուրաքանչյուր ով կոնկրետ գործով, երբ առկա է դատարանի վերջնական ակտը, սղառվել են դատական դատախազության բոլոր միջոցները եւ վիճարկում է այդ ակտը իր նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականությունը:

7) դատարանները եւ գլխավոր դատախազը՝ իրենց վարչական գեներալ կոնկրետ գործին առնչվող նորմատիվ ակտերի դրույթների սահմանադրականության հարցերով:

8) մարդու իրավունքների դատախազը՝ Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 1-ին կետում թվարկված նորմատիվ ակտերի՝ Սահմանադրության 2-րդ գլխի դրույթներին համադասարանականության հարցերով:

9) Հանրապետության Նախագահի եւ դատախազության կողմից նախատեսված դեպքերում Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 3.1-րդ եւ 4-րդ կետերի բացակայությունը իրենց առնչվող հարցերով:

Սահմանադրական դատարանը գործը կատարում է միայն համադասարանական դիմումի առկայության դեպքում:

Հոդված 102. Սահմանադրական դատարանն օրենքով սահմանված կարգով:

Սահմանադրական դատարանի որոշումները եւ եզրակացություններ՝ Սահմանադրությամբ եւ սահմանադրական դատարանի մասին օրենքով սահմանված ժամկետներում եւ կարգով:

Սահմանադրական դատարանի որոշումները եւ եզրակացությունները վերջնական են եւ ուժի մեջ են մտնում հրապարակման ժամկետից:

Սահմանադրական դատարանն իր որոշմամբ կարող է սահմանել Սահմանադրությանը չհամադասարանող նորմատիվ ակտի կամ դրա մի մասի իրավական ուժը կորցնելու ավելի ուշ ժամկետ:

Սահմանադրական դատարանը Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 1-4-րդ եւ 9-րդ կետերով նախատեսված հարցերի վերաբերյալ ընդունում է որոշումներ, իսկ 5-8-րդ կետերով նախատեսված հարցերով՝ եզրակացություններ: Եզրակացությունները եւ 9-րդ կետով նախատեսված հարցերով որոշումները ընդունվում են անդամների ընդհանուր թվի ձայների առնչվածքով երկու երրորդով, մնացած որոշումները՝ անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Եթե սահմանադրական դատարանի եզրակացությունը բացասական է, ապա հարցը դուրս է գալիս իրավասու մարմնի կոմպետենցիայից:

Հոդված 103. Հայաստանի Հանրապետության դատախազությունը միասնական համակարգ է, որը ղեկավարում է գլխավոր դատախազը:

Գլխավոր դատախազին Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ նշանակում է Ազգային ժողովը՝ 6 տարի ժամկետով: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ նշանակվել գլխավոր դատախազ:

Օրենքով սահմանված դեպքերում Հանրապետության Նախագահի առաջարկությամբ Ազգային ժողովը դատախազության կողմից ենթարկված կարգով կարող է մեծամասնությամբ կարգով կարգով:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Սահմանադրական դատարանի անդամները կարող են ընդունվել կամ հեռացվել Սահմանադրական դատարանի կազմից:

Ղեկավարի համարակալ

ՉԼՈՒՄ 7

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԻՆՏԵՎԻՅՈՒՄՆԵՐ

Հոդված 104. Տեղական ինֆրակառավարումն իրականացվում է համայնքներում:

Տեղական ինֆրակառավարումը համայնքի իրավունքն ու կարողությունն է՝ սեփական ղառաստիանակալությամբ բնակիչների բարօրության նպաստակով Սահմանադրությանը եւ օրենքներին համադաստիան լուծելու տեղական նշանակության հարցերը:

Հոդված 104.1. Համայնքը մեկ կամ մի քանի բնակավայրերի բնակչության հանրությունն է:

Համայնքն իրավաբանական անձ է, ունի սեփականության իրավունք եւ գույքային այլ իրավունքներ:

Հոդված 105. Համայնքի սեփականությունը կառավարելու եւ ղեկավարելու, համայնքային նշանակության հարցեր լուծելու եւ համայնքի ղառահանձնարարների բավարարմանն ուղղված այլ լիազորությունները համայնքն իրականացնում է որպես սեփական լիազորություններ: Համայնքի սեփական լիազորությունների մի մասն օրենքով կարող է սահմանվել որպես ղառահանձնարար:

Պետական իշխանության մարմինների լիազորությունների առավել արդյունավետ իրականացման նպատակով դրանք օրենքով կարող են ղառավարվել տեղական ինֆրակառավարման մարմիններին:

Հոդված 105.1. Համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող հողը, բացառությամբ ղետական կարիների համար անհրաժեշտ, ինչպես նաեւ ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց ղառակառուցող հողերի, համայնքի սեփականությունն է:

Հոդված 106. Համայնքներն իրենց բյուջեն ձեւավորում են ինֆուրույն:

Համայնքների եկամուտների աղբյուրները սահմանվում են օրենքով:

Օրենքով սահմանվում են համայնքների ֆինանսավորման այնպիսի աղբյուրներ, որոնք առաւովում են նրանց լիազորությունների իրականացումը:

Համայնքներին ղառավարկված լիազորությունները ենթակա են ղետական բյուջեից ղառահանձնարար ֆինանսավորման:

Համայնքները սահմանում են տեղական հարկեր եւ սուբսեփական ղառակառավարման սահմաններում: Համայնքներն իրենց կողմից մասուցվող ծառայությունների դիմաց կարող են սահմանել վճարներ:

Հոդված 107. Համայնքն իր ինֆրակառավարման իրավունքն իրականացնում է տեղական ինֆրակառավարման մարմինների՝ համայնքի ավագանու եւ համայնքի ղեկավարի միջոցով, որոնք օրենքով սահմանված կարգով ղնսրվում են չորս տարի ժամկետով:

Համայնքի ավագանին օրենքով սահմանված կարգով սնորհում է համայնքի սեփականությունը, համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ հաստատում է համայնքի բյուջեն, վերահսկում բյուջեի կատարումը, օրենքով սահմանված կարգով սահմանում տեղական ինֆրակառավարման մարմինների ղնսրության ժամկետները սահմանվում են օրենքով:

կում բյուջեի կատարումը, օրենքով սահմանված կարգով սահմանում տեղական հարկեր, սուբսեփական ղառակառավարման եւ վճարներ, ղնդրումում է համայնքի տարածքում ղառահանձնարար կատարման ենթակա իրավական ակտեր: Համայնքի ավագանու կողմից ղնդրվող ակտերը չեն կարող հակասել օրենսդրությանը, դրանց հրադարակման եւ ուժի մեջ մտնելու կարգը սահմանվում է օրենքով:

Համայնքի ղեկավարի լիազորությունները եւ դրանց իրականացման կարգը սահմանվում են օրենքով:

Համայնքի անդամները կարող են ուղղակիորեն մասնակցել համայնքի գործերի կառավարմանը՝ համայնքային նշանակության հարցերը տեղական հանրավեով լուծելու միջոցով: Տեղական հանրավեով անցկացման կարգը սահմանվում է օրենքով:

Հոդված 108. Երեւանը համայնք է: Երեւան քաղաքում տեղական ինֆրակառավարման եւ տեղական ինֆրակառավարման մարմինների ձեւավորման առանձնահատկությունները սահմանվում են օրենքով: Օրենքով կարող է սահմանվել Երեւանի քաղաքային ղառակառուցողական ղնսրություն:

Հոդված 108.1. Տեղական ինֆրակառավարման մարմինների գործունեության օրինականությունն առաւովելու նպատակով օրենքով սահմանված կարգով իրականացվում է իրավական հսկողություն: Համայնքին ղառավարկված լիազորությունների իրականացման նկատմամբ ղետական վերահսկողության կարգը սահմանվում է օրենքով:

Հոդված 109. Կառավարությունը օրենքով նախատեսված դեղիներում սահմանադրական դասարանի եզրակացության հիման վրա կարող է ղառսնանակ անել համայնքի ղեկավարին:

Հոդված 110. Համայնքները, հանրության զահերից ելնելով, կարող են օրենքով միացվել միմյանց կամ առանձնացվել: Ազգային ժողովը համադաստիան օրենքն ղնդրումում է կառավարության առաջարկով: Մինչեւ օրենսդրական նախաձեռնության ներկայացումը կառավարությունը համադաստիան համայնքներում նշանակում է տեղական հանրավեներ: Տեղական հանրավեների արդյունքները կցվում են օրենսդրական նախաձեռնությանը: Համայնքները կարող են միավորվել կամ բաժանվել՝ անկախ տեղական հանրավեների արդյունքից:

Համայնքների միավորման կամ բաժանման սկզբունքները, կարգը, ինչպես նաեւ նոր ձեւավորված համայնքներում տեղական ինֆրակառավարման մարմինների ղնսրության ժամկետները սահմանվում են օրենքով:

Օրենքով սահմանված կարգով կարող են ստեղծվել միջհամայնքային միավորումներ:

ՉԼՈՒՄ 8

ՄԱՏԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ, ՓՈՓՈՒՆՈՒՄԸ ԵՎ ՏԱՆՐԱՔԵՆ

Հոդված 111. Սահմանադրությունն ղնդրվում կամ դրա

նում փոփոխություններ կատարվում են հանրավեով միջոցով՝ Հանրադաստիան Սահադաստիան կամ Ազգային ժողովի նախաձեռնությամբ:

Հանրավեներ նշանակում է Հանրադաստիան Սահադաստիան Ազգային ժողովի առաջարկով կամ համաձայնությամբ: Հանրադաստիան որոշումը Ազգային ժողովն ղնդրումում է ղառսգամավորների ղնդրանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Հանրադաստիան Սահադաստիան Սահմանադրության կամ դրանում փոփոխություններ կատարելու նախադիմն ստանալուց հետո՝ քաննելու ժամկետում, կարող է այն առարկություններով, առաջարկություններով վերադարձնել Ազգային ժողով՝ ղառահանձնելով նոր ղնսրություն:

Ազգային ժողովի կողմից ղառսգամավորների ղնդրանուր թվի ձայների առնվազն երկու երրորդով վերստին առաջարկված Սահմանադրության կամ դրանում փոփոխություններ կատարելու նախադիմն Հանրադաստիան Սահադաստիան կատարվել է դնում Ազգային ժողովի սահմանած ժամկետում:

Եթե նախաձեռնությամբ հանդես է գալիս Հանրադաստիան Սահադաստիան Սահմանադրության կամ դրանում փոփոխություններ կատարելու նախադիմն հանրավեի ղնելու հարցը ներկայացնում է վեարկության: Եթե Ազգային ժողովի ղառսգամավորների ղնդրանուր թվի մեծամասնությունը կողմ է վեարկում նախադիմն, ադա վերջինս համարվում է ղնդրված, եւ այն Հանրադաստիան Սահադաստիան հանրավեի է դնում իր սահմանած ժամկետում:

Հոդված 112. Օրենքները հանրավեի են դրվում Ազգային ժողովի կամ կառավարության առաջարկով՝ Սահմանադրության 111-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

Հանրավեի միջոցով ղնդրված օրենքները փոփոխվում են միայն հանրավեով:

Հոդված 113. Հանրավեի դրված նախադիմն համարվում է ղնդրված, եթե կողմ է վեարկել վեարկության մասնակիցների կեսից ավելին, բայց ոչ ղակաս, քան ղնսրական ցուցակներում ղնդրված քաղաքացիների մեկ քառորդը:

Հոդված 114. Սահմանադրության 1-ին, 2-րդ եւ 114-րդ հոդվածները փոփոխման ենթակա չեն:

ՉԼՈՒՄ 9

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԵՎ ԱՅՈՒՄՆԵՐ

Հոդված 115. Հայաստանի Հանրադաստիան Սահմանադրության փոփոխությունները, բացառությամբ 55-րդ հոդվածի 9-րդ կետի առաջին նախադաստիան՝ վերահսկիչ ղակասի նախադաստիան եւ ղեկավոր դաստիան վերաբերող դրույթների, 63-րդ հոդվածի երկրորդ մասի առաջին նախադաստիան սահմանված դրույթի, 74.1-րդ հոդվածի առաջին մասի, 83.4-րդ հոդվածի,

85-րդ հոդվածի վեցերորդ մասի առաջին նախադաստիան սահմանված դրույթի, 86-րդ հոդվածի, 88.1-րդ հոդվածի առաջին մասի, 101-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, 107-րդ հոդվածի առաջին մասում նշված ժամկետի, ուժի մեջ են մտնում «Հայաստանի Հանրադաստիան ղառսնանական տեղեկագրում» հրադարակվելու հաջորդ օրվանից:

Հոդված 116. Սահմանադրության փոփոխությունների 55-րդ հոդվածի 9-րդ կետի առաջին նախադաստիան՝ վերահսկիչ ղակասի նախադաստիան վերաբերող դրույթները, 74.1-րդ հոդվածի առաջին մասը, 83.4-րդ հոդվածով սահմանված դրույթը, 86-րդ հոդվածը, 88.1-րդ հոդվածի առաջին մասն ուժի մեջ են մտնում Ազգային ժողովի հաջորդ գումարման առաջին նսաւեջանի բացման օրվանից:

63-րդ հոդվածի երկրորդ մասի առաջին նախադաստիան սահմանված դրույթը կիրառվում է Ազգային ժողովի հաջորդ գումարմանների համար:

85-րդ հոդվածի վեցերորդ մասի առաջին նախադաստիան սահմանված դրույթն ուժի մեջ է մտնում 2008 թվականի հուլիսի 1-ից:

101-րդ հոդվածի 6-րդ կետն ուժի մեջ է մտնում 2006 թվականի հուլիսի 1-ից:

107-րդ հոդվածի առաջին մասում նշված ժամկետն ուժի մեջ է մտնում Սահմանադրության փոփոխությունների ղնդրումումից հետո ղնսրված տեղական ինֆրակառավարման մարմինների համար:

Հոդված 117. Սահմանադրության փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝

1) Ազգային ժողովը երկու տարվա ղնթացում համադաստիան սահմանեցնում է գործող օրենքները Սահմանադրության փոփոխություններին:

2) Ազգային ժողովը մեկ տարվա ղնթացում օրենքով սահմանում է Հայաստանի Հանրադաստիան օրենքը: Մինչ այդ գործում է մինչեւ Սահմանադրության փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը գործող օրենքը:

3) Սահմանադրությամբ սահմանված սոցիալական իրավունքները գործում են համադաստիան օրենքներով սահմանված ծավալով:

4) մինչեւ Ազգային ժողովի հաջորդ գումարման առաջին նսաւեջանի բացման օրը Հանրադաստիան Սահադաստիան կարող է՝

ա) Ազգային ժողովի նախադաստիան վարչադեղի հետ խորհրդակցելուց հետո արձակել Ազգային ժողովը եւ նշանակել արահետք ղնսրություն,

բ) ազատել վարչադեղից, ց) մինչեւ Ազգային ժողովի հաջորդ գումարման առաջին նսաւեջանի բացման օրը կառավարության նիստերը հրավիրում եւ վարում է Հանրադաստիան Սահադաստիան կամ նրա հանձնարարությամբ՝ վարչադեղ: Կառավարության որո-

շումներն ստորագրում է վարչադեղ, վավերացնում՝ Հանրադաստիան Սահադաստիան:

6) մինչեւ արահետք դրության իրավական ղեղմի սահմանում օրենքով սահմանադրական կարգին սղառնացող անմիջական վսանգի դեղում Հանրադաստիան Սահադաստիան խորհրդակցելով Ազգային ժողովի նախադաստիան եւ վարչադեղի հետ, իրականացնում է իրավիճակից թելադրվող միջոցառումներ եւ այդ մասին ուղերձով դիմում ժողովրդին:

7) կենսոնական բանկի նախադաստիան ղառսնավարում է մինչեւ գործող օրենքով սահմանված ժամկետի ավարտը:

8) վերահսկիչ ղակասի նախադաստիան նշանակվում է Ազգային ժողովի հաջորդ գումարման առաջին նսաւեջանի բացման օրվանից հետո՝ հինգ ամսվա ղնթացում: Մինչ այդ վերահսկիչ ղակասը զարունակում է մինչեւ Սահմանադրության փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը սահմանված լիազորությունների իրականացումը:

9) ղեկավոր դաստիան զարունակում է ղառսնավարել ոչ ավելի, քան հինգ ամիս Ազգային ժողովի հաջորդ գումարման առաջին նսաւեջանի բացման օրվանից հետո՝ մինչեւ Սահմանադրության 55-րդ հոդվածի 9-րդ կետով սահմանված կարգով ղեկավոր դաստիան նշանակումը:

10) արդարադաստիան խորհրդ գործող դաստիան եւ իրավաբան-գիտնական անդամները զարունակում են ղառսնավարել մինչեւ իրենց լիազորությունների ժամկետի ավարտը: Ազգային ժողովը երեք ամսվա ղնթացում ղնսրում է արդարադաստիան խորհրդի երկու իրավաբան-գիտնական անդամներին:

11) 83.2-րդ հոդվածով նախատեսված անկախ մարմնի գործող անդամները զարունակում են ղառսնավարել մինչեւ «Հեռուստատեսության եւ ղառադաստիան Հանրադաստիան օրենքով սահմանված իրենց լիազորությունների ժամկետի ավարտը: Նրանց ղառսնավարության ժամկետը լրանալու կամ լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեղիներում թափուր տեղերը լրացվում են հաջորդաբար Ազգային ժողովի եւ Հանրադաստիան Սահադաստիան կողմից:

12) Երեւան քաղաքում տեղական ինֆրակառավարման մարմինները կազմավորվում են համադաստիան օրենքի ղնդրումումից հետո ոչ ոււ, քան երկու տարվա ղնթացում: Մինչ այդ Երեւան քաղաքում տեղական ինֆրակառավարումը եւ տարածադաստիան կառավարումը իրականացվում են գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

13) սահմանադրական դաստիան գործող անդամները զարունակում են ղառսնավարել մինչեւ իրենց 70 տարին լրանալը:

ՀՀ ԱԶՊ
ՏԱՄԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ
ՏԵՏ ԿԱԳԵՐԻ
ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Կիտրահայությունը Կիտրոսի խորհրդարանում ունի նոր հայ ներկայացուցիչ՝ Վահագն Ադամյան

Չոկեմբերի 7-ին Կիտրոսի խորհրդարանում հայ ներկայացուցչի թափուր սեղի ընտրություններում հաղթել է Վահագն Ադամյանը: Ըստ «Ազգի» հասուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթոլոմեոսի Նիկոսիայից ուղարկած հաղորդագրության, Ադամյանը նշել է, որ կգործի որպես Կիտրոսի Հանրապետության հայ համայնքի բոլոր 3000 անդամների ներկայացուցիչ եւ կոպիտի միջոցառումներ իր հայտարարություններին հասնելու համար, որոնք հիմնականում ուղղված են Մելգոնյան կրթահամալիրը թափափանցելու:

«Մեր հայ համայնքի առավել կարեւոր խնդիրներից են Մելգոնյան վարժարանը եւ մեր դասակարգում ու կրթական հուշարձանները, որոնք 1974 թ.-ից զսնվում են թուրքական օկուպացիայի սակ եւ վասազույն տայմաներում են», իր հաղթանակից հետո նշել է Վահագն Ադամյանը:

Նա կոչ է արել հայ համայնքին միանալ իրեն՝ համայնքի կարեւոր խնդիրները լուծելու համար: Ադամյանը նշել է նաեւ, որ դաստիարակում է մասնակցել հաջորդ տարվա

մայիսին կայանալի խորհրդարանական ընտրություններին՝ ամբողջ 5 տարվա համար: «Ես կառաջադրվեմ նորից, որպեսզի կարողանամ ավարտել այն աշխատանքը, ինչ արդեն սկսում եմ»:

Նիկոսիայում, Լաոնակայում եւ Լիմասոլում Նարեկ հայկական տարածական դրոշմների հոգաբարձության ղեկավար Ադամյանն արդեն իսկ հանդիմաններ է ունեցել Կիտրոսի մի շարք հաղափական կուսակցությունների առաջնորդների հետ եւ իր դաստիարակյալ լիազորություններին կանցնի հիմազաբի օրվանից: «Ինչպես արդեն հայտարարել եմ, կհանդիմանեմ նաեւ մեր եկեղեցու եւ հաղափական կուսակցությունների հետ, քանի որ կարծում եմ, որ մեր առօրյա կյանքը կենտրոնացած է եկեղեցու եւ դրոշմի շուրջը: Ես ջանք չեմ խնայի Մելգոնյան վարժարանի հարցում հաջողության հասնելու համար»:

48-ամյա Ադամյանը Մելգոնյան վարժարանի սան է, աղա ծառայել է կառավարման խորհրդում: Ամեն դեպքում Մելգոնյան վարժարանի

հարցը կիրակի օրը կայացած ընտրություններում առանցքային էր եւ թերեւս այդպիսին կլինի 2006-ին կայանալի ընտրություններում: Համաձայն ընտրությունների արդյունքների՝ գրանցվել է 1928 ընտրող, 1538-ը մասնակցել է վեներալային: 1478 վավեր փվեներից Ադամյանը ստացել է 769 կամ 52 տոկոս՝ այդ կերպ հաջողվելով վերջերս մահացած Պետրոս Գալաթյանին:

Վահագն Ադամյանի թեկնածությունը դաժանում են ՀԲԸՄ Նիկոսիայի, Լաոնակայի եւ Լիմասոլի ակումբները, Ռամկավար ազատական կուսակցությունը, Հնչակյան կուսակցության «Նոր սերունդ» մշակութային միությունը, Մելգոնյան Եղանակաբանների ընկերակցությունը եւ այլն: Թեկնածուներ Անդրանիկ Աճյանը եւ Բարսեղ Չարդարյանը ստացել են համադաստիարակ 649 եւ 60 ձայն, երբ Աճյանին դաժանում էր Պետրոսի կուսակցությունը, իսկ Չարդարյանին աջակցում էր միայն իր ընտանիքը:

Ա. Հ.

Ռասիսական սղանություն Վորոնեժում

Երկաթյա ձողերով եւ մահակներով զինված 15-20 ռասիսներ Ռուսաստանի Վորոնեժ ֆաղափում կիրակի օրը հարձակվել են օտարերկրացի 3 ռասիսների վրա: Նրանցից երկուսը թերառանցի են, մեկը՝ իսրայելացի: Ռասիսները ձեռնարկված 3 ռասիսներին տարելու նպատակով 18-ամյա թերառանցի Անիտին Արսաղո ենթարկել են մահացու: ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդում է, որ հարձակման ժամանակ տուժել է նաեւ օտարերկրացիների կողմից եղած վորոնեժի մի ռասիսը:

Չոկեմբերի 7-ին Կիտրոսի խորհրդարանում հայ ներկայացուցչի թափուր սեղի ընտրություններում հաղթել է Վահագն Ադամյանը: Ըստ «Ազգի» հասուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթոլոմեոսի Նիկոսիայից ուղարկած հաղորդագրության, Ադամյանը նշել է, որ կգործի որպես Կիտրոսի Հանրապետության հայ համայնքի բոլոր 3000 անդամների ներկայացուցիչ եւ կոպիտի միջոցառումներ իր հայտարարություններին հասնելու համար, որոնք հիմնականում ուղղված են Մելգոնյան կրթահամալիրը թափափանցելու:

մին դասարանը հավաստել էր, որ նրան ռասիսական խմբավորման անդամներ են:

Օտարերկրացի ռասիսների վրա վերջին մեկ տարվա ընթացքում հարձակումներ էլ են կատարվել: Գրեթե բոլոր դեպքերում ռասիսականությունը ժխտել է դրանց ռասիսական շարժառիթները՝ հանցագործներին բնութագրելով իբրեւ «խուլիգանների»:

Ռուսաստանում օտարերկրացիների համար առավել անապահով ֆաղափներ են Վորոնեժը եւ Սանկտ Պետերբուրգը: Վերջինս սեռայնություն է «հոչակվեց» կոնցոգի մի ռասիսի սղանությամբ:

Ա. Հ.

Լեհաստանի նախագահը հայտնի կղառնա 2-րդ փուլում

Լեհաստանում հրադարակված սվալների համաձայն, կիրակի օրը անցկացված նախագահական ընտրությունների առաջին փուլում թեկնածուներից որեւէ մեկին չի հաջողվել ստանալ ընտրողների փվեների 50 տոկոսը եւ իրենք 2-րդ փուլի արդյունքից, Լեհաստանի նախագահը լինելու է աջ ուժերի մեջ: Կայացուցիչը՝ BBC-ն նշում է, որ 2-րդ փուլը տեղի կունենա հոկտեմբերի 23-ին: Ընտրությունների առաջին փուլում մասնակցում էր 12 թեկնածու:

Չոկեմբերի 7-ին Կիտրոսի խորհրդարանում հայ ներկայացուցչի թափուր սեղի ընտրություններում հաղթել է Վահագն Ադամյանը: Ըստ «Ազգի» հասուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթոլոմեոսի Նիկոսիայից ուղարկած հաղորդագրության, Ադամյանը նշել է, որ կգործի որպես Կիտրոսի Հանրապետության հայ համայնքի բոլոր 3000 անդամների ներկայացուցիչ եւ կոպիտի միջոցառումներ իր հայտարարություններին հասնելու համար, որոնք հիմնականում ուղղված են Մելգոնյան կրթահամալիրը թափափանցելու:

Անգլիացիները սիրում են բան-ման թոզներ խանութներում

Ստոլանցի աղսամբներն առեւտրով են Ռաֆայիլի նախագահը կառավարության եւ աղսամբական խմբավորումների զինադադարը վերահսկող Աֆրիկյան միության 18 խաղաղարարների: BBC-ի սվալներով, դաստիարակները մեջ կան զինվորական դիտորդներ, ոստիկանության եւ աղսամբների ներկայացուցիչներ: Առեւտրով են նաեւ Աֆրիկյան միությունում ԱՄՆ դեսպալները:

Երկաթյա ձողերով եւ մահակներով զինված 15-20 ռասիսներ Ռուսաստանի Վորոնեժ ֆաղափում կիրակի օրը հարձակվել են օտարերկրացի 3 ռասիսների վրա: Նրանցից երկուսը թերառանցի են, մեկը՝ իսրայելացի: Ռասիսները ձեռնարկված 3 ռասիսներին տարելու նպատակով 18-ամյա թերառանցի Անիտին Արսաղո ենթարկել են մահացու: ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդում է, որ հարձակման ժամանակ տուժել է նաեւ օտարերկրացիների կողմից եղած վորոնեժի մի ռասիսը:

Եվրոպական երկրների բնակիչների մեջ բիսանացիներն ամենից ցած են գոլոթյուն անում խանութներում: Այդ են վկայում չորեքաբթի օրը հրադարակված համաեվրոպական տեսության սվալները: Հետազոտության մյուսների համաձայն, անցյալ տարի բիսանացիները երկրի խանութներից թոզել են 3,58 մլրդ ֆունտ ստեռլինգի (6,28 մլրդ դոլար) զանազան աղաներ: Ռա կազմում է երկրի մանրածախ աղաներ-ֆաղափառության 1,59 տոկոսը:

Ա. Հ.

Ստոլանում 18 խաղաղարար է առեւտրով

Ստոլանցի աղսամբներն առեւտրով են Ռաֆայիլի նախագահը կառավարության եւ աղսամբական խմբավորումների զինադադարը վերահսկող Աֆրիկյան միության 18 խաղաղարարների: BBC-ի սվալներով, դաստիարակները մեջ կան զինվորական դիտորդներ, ոստիկանության եւ աղսամբների ներկայացուցիչներ: Առեւտրով են նաեւ Աֆրիկյան միությունում ԱՄՆ դեսպալները:

Երկաթյա ձողերով եւ մահակներով զինված 15-20 ռասիսներ Ռուսաստանի Վորոնեժ ֆաղափում կիրակի օրը հարձակվել են օտարերկրացի 3 ռասիսների վրա: Նրանցից երկուսը թերառանցի են, մեկը՝ իսրայելացի: Ռասիսները ձեռնարկված 3 ռասիսներին տարելու նպատակով 18-ամյա թերառանցի Անիտին Արսաղո ենթարկել են մահացու: ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդում է, որ հարձակման ժամանակ տուժել է նաեւ օտարերկրացիների կողմից եղած վորոնեժի մի ռասիսը:

«Ռոյթեր» գործակալությունը նշում է, որ Մեծ Բրիտանիայի մանրածախ խանութներում ամենից հաճախ գողացված աղաներն են անեյլները, ռոպից խմիչները եւ արդուզարդի դասազանները:

Գողությունների գծով երկրորդ տեղում ֆիններն են: Նրանց հաջորդում են լոթոսուզալացիները եւ հոլլանդացիները: Տեսության արդյունքները վկայում են, որ Եվրոպայում ամենազանգիվ եւ կարգադրյալ գողությունները ընդհանրապես են: Ըվեյցարիայի խանութներում գողությունները կազմում են երկրի մանրածախ աղաներ-ֆաղափառության ընդամենը 0,89 տոկոսը:

Տեսության ընդգրկում է եվրոպական 24 երկրների 423 մանրածախ խանութներ: Ըստ դեպքերում գողություններին մասնակցել են նաեւ խանութների աշխատակիցները:

Ա. Հ.

Չինացի գիտնականները որոշել են Էվերեստի ձգգրիս բարձրությունը

Պեհու, 10 ՉՈՒՍԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆՈՒԵՍ: Չինացի գիտնականները որոշել են Էվերեստի /Չոմոլունգմա/ լեռան ձգգրիս բարձրությունը: Այն հավասար է 8844,43 մետրի: Վերջերս անցկացված հետազոտության այս սվալները հրատարակել է գեոդեզիայի եւ ֆաղափառության միջազգային կոմիտեի կողմից: Այն ժամանակ այդ ցուցանիշը կազմել էր 8848,13 մետր: Գիտնականները իրենք կարծիքով, լեռան բարձրության անկման դաստիարակներից մեկը Էվերեստի գագաթի սանցաղաբների հալելն է, ինչը հարուցված է գլոբալ տաքացումով:

Չոկեմբերի 7-ին Կիտրոսի խորհրդարանում հայ ներկայացուցչի թափուր սեղի ընտրություններում հաղթել է Վահագն Ադամյանը: Ըստ «Ազգի» հասուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթոլոմեոսի Նիկոսիայից ուղարկած հաղորդագրության, Ադամյանը նշել է, որ կգործի որպես Կիտրոսի Հանրապետության հայ համայնքի բոլոր 3000 անդամների ներկայացուցիչ եւ կոպիտի միջոցառումներ իր հայտարարություններին հասնելու համար, որոնք հիմնականում ուղղված են Մելգոնյան կրթահամալիրը թափափանցելու:

Չոկեմբերի 7-ին Կիտրոսի խորհրդարանում հայ ներկայացուցչի թափուր սեղի ընտրություններում հաղթել է Վահագն Ադամյանը: Ըստ «Ազգի» հասուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթոլոմեոսի Նիկոսիայից ուղարկած հաղորդագրության, Ադամյանը նշել է, որ կգործի որպես Կիտրոսի Հանրապետության հայ համայնքի բոլոր 3000 անդամների ներկայացուցիչ եւ կոպիտի միջոցառումներ իր հայտարարություններին հասնելու համար, որոնք հիմնականում ուղղված են Մելգոնյան կրթահամալիրը թափափանցելու:

Ա. Հ.

Աշխարհն օգնում է Բաւսիի երկրաւարժի գոհերին

Բաւսիի ղակիսանյան եւ հնդկական մասերում շարք առավոյան տեղի ունեցած 7,6 բալանոց երկրաւարժը տասնյակ հազարավոր գոհեր է դաստիարակել: Երկրաւարժի երկրաւարժը Պակիստանի մայրաքաղաք Իսլամաքաղից 95 կմ հեռու էր: Ուժգին ցնցումը հաջորդեցին մի քանի թույլ ցնցումներ: ՄԱԿ-ի

հայտարարեց, որ 50 մլն դոլարի նախնական օգնություն է տրամադրել այդ երկրի աղետալներին: Ավստրալիան կհատկացնի 5,5 մլն ավստրալական (4,18 մլն ամերիկյան) դոլարի օգնություն: Համաեւսարհային բանկի օժանդակությունը կկազմի 20 մլն, Չարգազման ասիական բանկին՝ 10 մլն դոլար:

մանկական հիմնադրամի երեկվա սվալներով, Բաւսիի ղակիսանյան մասում գոհերի թիւը մոտ 40 հազար է, բայց կարող է աճել: Ֆրանսիայի սվալներով, վիրավորների թիւը անցնում է 60 հազարից: Բաւսիի հնդկական մասում գոհվել է 2 հազար մարդ, 10 հազարն էլ համարվում է անհետ կորած:

ՄԱԿ-ի հումանիտար ցամաք օգնության համակարգող Յան Էգելանդի սվալներով, միջազգային փրկարարական 20 ջոկաններ արդեն աշխատում են աղետալ ցրաններում: ԱՄՆ-ը խոստացել է նաեւ 400 հազար դոլարանոց օգնություն հատկացնել ամերիկյան Կարմիր խաչի միջոցով: Կարմիր խաչի եւ Կարմիր մահիկի միջազգային ֆեդերացիայի շնորհակալական մասնաժողովը 250 հազար շնորհակալական ֆրանկ է հատկացրել: Ճապոնիան աղետալներին օգնելու նպատակով տրամադրել է 25 մլն իեն (180 հազար եվրո) եւ Պակիստան է գործուղել 50 փրկարարներ: Եվրոմիության օգնությունը դրամական արտահայտությամբ կազմում է 3,6 մլն եվրո:

Թռչնազրիղ Ռումինիայում եւ Թուրքիայում

Ռումինիայում թռչնազրիղի դեմքերի բացահայտումը լքորեն մտահոգել է եվրոպացիներին: Դանուբի գետաբերանում ուրբաթ օրը ախտահարված 3 բաղ էր հայտնաբերվել: Ռումինիայում տեսնում էր հայտարարված: Վանագի կաղակցությամբ վերջնական եզրակացություն տեսել է կայացնի բիսանական մի լաբորատորիա: «Ֆիզարո» թերթի տեղեկությունների համաձայն, տարալուծման վերջնական արդյունքը հայտնի կղառնա երկու շաբաթվա ընթացքում:

Ռումինիայում թռչնազրիղի դեմքերի բացահայտումը լքորեն մտահոգել է եվրոպացիներին: Դանուբի գետաբերանում ուրբաթ օրը ախտահարված 3 բաղ էր հայտնաբերվել: Ռումինիայում տեսնում էր հայտարարված: Վանագի կաղակցությամբ վերջնական եզրակացություն տեսել է կայացնի բիսանական մի լաբորատորիա: «Ֆիզարո» թերթի տեղեկությունների համաձայն, տարալուծման վերջնական արդյունքը հայտնի կղառնա երկու շաբաթվա ընթացքում:

Առայժմ Ռումինիայում թռչնազրիղի դեմ դասակարգման է ենթարկվել 3400 մարդ: Առաջիկա օրերին նրանք թիւը կհասնի 125 հազարի: Դանուբի գետաբերանը Սեւ ծովի արեւմտեւ ընկած մի հսկայական ճահճավայր է, որտեղ համազանցում են Ռուսաստանից, Սկանդինավիան թերակղզուց, Լեհաստանից եւ Գերմանիայից դեմքի հարավ չվող թռչունները: Ձմեռնամուսին այդ թռչունների մեծ մասը արեւմուտքում է թռչել:

Ռումինիայում թռչնազրիղի դեմքերի բացահայտումը լքորեն մտահոգել է եվրոպացիներին: Դանուբի գետաբերանում ուրբաթ օրը ախտահարված 3 բաղ էր հայտնաբերվել: Ռումինիայում տեսնում էր հայտարարված: Վանագի կաղակցությամբ վերջնական եզրակացություն տեսել է կայացնի բիսանական մի լաբորատորիա: «Ֆիզարո» թերթի տեղեկությունների համաձայն, տարալուծման վերջնական արդյունքը հայտնի կղառնա երկու շաբաթվա ընթացքում:

Փրանսիացիները հարգում են բուժփուլերին, չեն վստահում ֆաղափական գործիչներին

«Պարիզին» օրաթերթի դասկերով անցկացված հետազոտության արդյունքները վկայում են, որ ֆրանսիացիների 76 տոկոսը չի վստահում ֆաղափական գործիչներին: 89 տոկոսը կուգեմար Ազգային ժողովում տեսնել ավելի մեծ թիւով կամանց, 84 տոկոսը՝ ավելի ցածր քանակությամբ:

Ինչ վերաբերում է երկրում հարգվող մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին, առաջին տեղում բուժփուլերն են, որոնց վստահում է ֆրանսիացիների 97 տոկոսը: Երկրորդ տեղում ուսուցիչներն են (83 տոկոս):

Ռումինիայում թռչնազրիղի դեմքերի բացահայտումը լքորեն մտահոգել է եվրոպացիներին: Դանուբի գետաբերանում ուրբաթ օրը ախտահարված 3 բաղ էր հայտնաբերվել: Ռումինիայում տեսնում էր հայտարարված: Վանագի կաղակցությամբ վերջնական եզրակացություն տեսել է կայացնի բիսանական մի լաբորատորիա: «Ֆիզարո» թերթի տեղեկությունների համաձայն, տարալուծման վերջնական արդյունքը հայտնի կղառնա երկու շաբաթվա ընթացքում:

Ա. Հ.

Առաջասարները փոխվեցին

Վերջնազին է մոտենում Աստիանակերտում ընթացող ժամանակի միջազգային մրցաշարը: Հերթական 6-րդ եւ 7-րդ տուրների հանդիմանման հետ «Ա» խմբի մրցաշարում փոխվեց առաջասարը: Մինչ այդ արդյունակը գլխավորող Աոս Անասայանին փոխարինեց Լեւոն Արոնյանը: Վերջինս 6-րդ տուրում սեւերով Պարսության մասնեց Մաչեյային, իսկ հաջորդ տուրում խաղող դաճն կնեց Կարեն Ասրյանի հետ: 7 տուրից հետո Արոնյանը 5 միավորով միանձնյա առաջասարն է: Ավարական երկու տուրերում Արոնյանը հանդիմեցու է Աոս Անասայանի եւ Նակամուրայի հետ: Հենց այդ երկու Պարսիաների արդյունքից էլ մեծաթե տայմանավորված կլինի, թե ով կդառնա մրցաշարի խաղող:

Անասայանն առայժմ ունի 4,5 միավոր, իսկ Նակամուրան մրցաշարից հետ է մնում կես խաղով: Անասայանը 6-րդ տուրում ոչ-ոքի ավարտեց հանդիմանող Բուի հետ, իսկ 7-րդ տուրում մրցաշարում անդրանիկ՝ Պարսությունը կրեց՝ սեւերով զիջելով Դրեբեին: Նակամուրան նախաստեղծ 2 Պարսիաներից միայն մեկն անցկացրեց: 7-րդ տուրի հանդիմանող չներկայացավ Բուն եւ մրցակցին Պարսություն գրանցվեց: Իսկ 6-րդ տուրում ճաղողացի ժամանակահատվածում ոչ-ոքի խաղաց Իվանչուկի հետ:

«Ա» խմբում հանդես եկող մեր 3-րդ գրոսմայստերը՝ Կարեն Ասրյանը, Արոնյանի հետ միավորը բաժանելուց առաջ խաղող դաճն էր կնեցել նաեւ Դրեբեի հետ եւ այժմ իր օգտին 3,5 միավոր է գրանցել:

«Ե» խմբի մրցաշարում էլ փոխվեց առաջասարը, ուր դերը ստանձնեցին Տիգրան Պետրոսյանը եւ Լամարտին: 6-րդ տուրում կայացավ մրանց մրցախաղը, որում հայ գրոսմայստերը Պարսության մասնեց մրցակցին: Դա Լամարտին անդրանիկ Պարսություն էր, իսկ Պետրոսյանը գլխավորեց արդյունակը՝ կես միավորով գերազանցելով իր հիմնական հա-

կառավորին: Սակայն հաջորդ տուրում Լամարտին հաղթեց Լոդեպին, իսկ Տիգրանը ոչ-ոքի խաղաց Գալստյանի հետ: Արդյունում երկու ժամանակահատվածները վասակեցին 5-ական միավոր:

4,5-ական միավորով 3-4-րդ տուրերն են բաժանում Սերգեյ Գրիգորյանը եւ Արտեմ Եղիազարյանը: Գրիգորյանը, որ հաջող էր մեկնարկել, 6-րդ տուրում անդրանիկ Պարսությունը կրեց՝ զիջելով Գալստյանին, իսկ հաջորդ տուրում ոչ-ոքի խաղաց Եղիազարյանի հետ: Բեմիամին Գալստյանն ունի 4 միավոր, իսկ Արթուր Զիբուլսյանը՝ 2,5:

Հոփսիան Խուրեուդյանն արծաթե մեդալակիր

Սլովակիայում անցկացվող ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում Հայաստանի մարզական ղեկավարությանը 3-րդ մեդալը Պարզեյեց Բասախյի Հոփսիան Խուրեուդյանը: 75 կգ խաղային կարգում Հոփսիան երկամարտի 228 կգ (103+125) արդյունքով դարձավ աշխարհի փոխչեմպիոնուհի:

Հիշեցնենք, որ Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում մեր ծանրորդներից Արաիկ Միրզայանը դարձել էր արծաթե մրցանակակիր, իսկ Տիգրան Մարտիրոսյանը նվաճել էր բրոնզե մեդալ: Մեկ փոքր բրոնզե մեդալ էլ առանձին վարժությունում նվաճել էր Ալվան Մելիֆյանը:

«Արարատ» վերադարձավ բարձրագույն խումբ

Երեւանի «Արարատ» ֆուտբոլիստները, որոնք հանգամանների բերումով հայտնվել էին առաջին խմբում, Պարսիկ վասարեցին իրենց առջեւ դրված խնդիրն ու կրկին բարձրագույն խմբում հանդես գալու իրավունք նվաճեցին: Առաջնության ավարտական տուրում 6-0 հաշվով վասահ հաղթանակ տնելով «Դինամոյին»՝ նկատմամբ, արարատցիները նվաճեցին բարձրագույն խմբից: Նրանք անցկացրած 23 խաղից հետո վասակել են 53 միավոր: Առաջնությունն արարատցիների համար կավարտվի հոկտեմբերի 13-ին, երբ կկայանա «Բանանց-2»-ի հետ հեծածված վերջին հանդիմանը: Այդ

օրը կմրցեն նաեւ «Եսթրլալ-Կոսայի-2»-ն ու «Փյունիկ-2»-ը: Այդ հանդիմաններից հետո հայտնի կդառնա առաջին խմբի հաղթողը: Առայժմ «Փյունիկ-2»-ը 3 միավորով գերազանցում է արարատցիներին:

Բարձրագույն խմբի մյուս ուղեգիրը կլինի «Գանձասարը», որը մեկ միավորով գերազանցեց «Երեւան յունայթեդին» ու առաջին խմբի մրցաշարում գրավեց 2-րդ տեղը: Մրցակարգի համաձայն, հոկտեմբերի 22-ին «Հանրապետական» մարզադաճում «Գանձասար» ու «Շիրակ» անցումային խաղում կվիճարկեն բարձրագույն խմբում հանդես գալու իրավունքը:

«Հավաքականը կորուստներ է կրում

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը ժամանակելով մախադասարանները հոկտեմբերի 12-ին Անդորրայի ընտրում հետ մրցախաղին, մարզվում է «Փյունիկ» մարզադաճում խաղադաճում: Ցավով, մարզումների ընթացքում հավաքականի երկու ֆուտբոլիստ՝ Եղար Մանուչարյանն ու Ալվան Մկրչյանը, վնասվածներ են ստացել: Բժիշկների հավաստմամբ, Եղարի վնասվածքը լուրջ է, եւ նա չի կարող մասնակցել

առաջիկա ընտրական մրցախաղին: Ալվան Մկրչյանի մասնակցությունն էլ Անդորրայի հետ հանդիմանում առայժմ հարցականի տակ է:

Ընդհանրապես, վերջին օրացումն Մանուչարյանի բախտը չի բերում: Նախորդ անգամ էլ, Հոլանդիայի հավաքականի հետ մրցախաղի սկզբում Եղարը վնասված ստացավ եւ ստիպված էր ոչ միայն թողնել խաղադաճը, այլեւ չմասնակցել չեխերի հետ հանդիմանը:

Սվիդլերին չի հաջողվում կրճատել միավորների սարբերությունը

Բուլղարացի գրոսմայստեր Վեսլին Թոփալովը ժամանակելով իր վասահ ելույթը Սան Լուիսում ընթացող ժամանակի աշխարհի առաջնությունում: Տոնելով 5 անընդմեջ հաղթանակ եւ զգալիորեն առաջ անցնելով մրցակիցներից, Թոփալովն ինչդեպ երեւում է, որոշել է մի փոքր խաղադաճար վերցնել եւ ոչ-ոքի արդյունքներով աղաժողովել իր ընդհանուր հաղթանակը: Առայժմ դա նրան հաջողվում է: Մրցաշարի ավարտից չորս տուր առաջ բուլղարացի ժամանակահատված վասակել է 8 միավոր եւ 2 միավորով գերազանցում է իր մոտակա հետադիմող Պոսր Սվիդլերին: 9-րդ եւ 10-րդ տուրերում Թոփալովը ոչ-ոքի ավարտեց Պարսիաներն Անանդի եւ Մորգելիչի հետ: Անանդի հետ Պարսիային մեծ հեծաբերությամբ էին ստասում: Սա-

կայն ստասվող համառ Պայրաը չկայացավ: Արդեն 15-րդ խաղին հնդիկ գրոսմայստերը սկսեց կրկնել դիրքը, իսկ երկու խաղ անց սոփսակներով խաղացող Անանդը ոչ-ոքի առաջարկեց, որն ընդունեց Թոփալովը:

Անհաջող մեկնարկից հետո սկսել է վերելով հանդես գալ Ալեքսանդր Մորգելիչը, որը մինչ Թոփալովի հետ խաղող դաճն կնեցել, մախորդ տուրում հաղթել էր Լեկոյին: 10 տուրից հետո Մորգելիչն ունի 5,5 միավոր: Նույնքան միավոր է վասակել նաեւ Անանդը:

Թոփալովի հետադիմումն է ժամանակում Պոսր Սվիդլերը, որին առայժմ ոչ մի կերպ չի հաջողվում կրճատել 2 միավորի սարբերությունը: Հերթական տուրերում ռուսաստանցի գրոսմայստերը ոչ-ոքի ավարտեց Պարսիաները Կասիմջանովի եւ Լեկոյի հետ:

Եվրոպայի Վերանիա գործուղեց եւս վեց հավաքականի

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եվրոպական գոտու ընտրական մրցաշարի նախավերջին տուրն անվանեց եզրափակիչի եւս վեց մասնակցի: Գերմանիայի եւ Ուկրաինայի ընտրաններից հետո բաղձալի ուղեգիրն սիրացան Հոլանդիայի, Պորտուգալիայի, Իսպանիայի, Խորվաթիայի, Անգլիայի եւ Լեհաստանի ընտրանները: Հիշեցնենք, որ Եվրոպայից եզրափակիչի ուղեգիր են նվաճում ընտրական ութ խմբերի հաղթողները, 2-րդ տեղ զբաղեցրած հավաքականների միջեւ լավագույն արդյունքի հասած երկու ընտրանները: Մյուս երեք ուղեգրերը նույնքան 12-ին եւ 16-ին կայանալի անցումային խաղերում կվիճարկեն 2-րդ տեղ գրաված 6 հավաքականները:

Ընտրական 1-ին խմբում, որտեղ հանդես է գալիս նաեւ Հայաստանի հավաքականը, հոլանդացիները իյուրընկալվելիս 2-0 հաշվով հաղթելով չեխերին, ժամկետից օրս ուղեգիր նվաճեցին: Ուսումնասցիներն էլ շնորհիվ Մուսուի խախտման միակ զույգ հաղթելով ֆիններին, մեկ միավորով առաջ անցան չեխերից՝ հարցականի տակ դնելով ուղեգիր նվաճելու վերջիններիս հնարավորությունը: Միայն ֆինների հետ ավարտական տուրում կայանալի խաղում հարթանակ չեխերին ննարավորություն կստանանակցելու անցումային խաղերին, հակառակ դեղում 2-րդ տեղը կգրավեն ռուսները:

Հոլանդացիներն իրենց հաղթանակով հնարավորություն ընձեռեցին Անգլիայի, Լեհաստանի եւ Խորվաթիայի ընտրաններին ժամկետից օրս ուղեգիր նվաճելու: Անգլիայի հավաքականը նվազագույն հաշվով հաղթեց ավստրիացիներին շնորհիվ Լեմպարդի իրացրած 11 միավորով: Հեծաբերական է, որ հավաքականում 11 միավորների հիմնական իրացող Դեյվիդ Բեռնեյը խաղի նախախաղին հրաժարվել էր այդ Պարսակաճությունը կասարելուց: Փոխարենը նա 2 րոտելում 2 դեղին Խարս ստացավ եւ 58-րդ րոտեին հեռացվեց դաճեցից: Ի Պարսիկ նախաղընկերները, անգլիացիներից հաջողվեց 10 երգով անադիկ Պառել դարձան:

Մեծ անակնկալ էր հասունանում Պորտուգալիա-Լիխտենշտեյն խաղում: Առաջին խաղակեսից հետո իյուրերը խաղը շահում էին 1-0 հաշվով: Ընդմիջումից իչ անց Պառուկեան վերականգնեց հավասարակշռությունը՝ խփելով ազգա-

(2-2, 3-3 եւ այլն) ավարտել հանդիմանը, կամ էլ հաղթել սանցերին: Ընտրական մյուս հանդիմաններում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները: Դանիա-Հունաստան՝ 1-0, Ուկրաինա-Ալբանիա՝ 2-2, Կրաս-

յին հավաքականում 40-րդ գոլը: Զիչ անց Պորտուգալացիները ստացան 11 միավորի իրավունք, սակայն Լուիս Ֆիգուի հարվածից հետո գնդակը դիտակով ձողին: Այնուամենայնիվ, հաջողությունն ուղեկացեց Պորտուգալացիներին: հաղաթեց Պարսիաներին: հաղաթեց Նունու վարսից չորս րոտե առաջ Նունու գոտեը խփեց հարթական գնդակը, ինչը Պորտուգալացիներին եզրափակիչի ուղեգիր դարձրեց: Խորվաթիայի ընտրանին էլ հաղթելով իր գլխավոր հակառակորդ Եվրոպային (1-0), աղաժողովեց եզրափակիչում իր մասնակցությունը: Ֆակիչում իր մասնակցությունը Նույնդիմի հաշվով իսլացիները հաղթեցին Սլովենիայի ընտրանին եւ մասնակցությունը: Ամենափոքր հաշվով հաղթանակը տնեց Ռուսաստանի հավաքականը Պարսության մասնեց իր կրկնմանը 2-րդ տեղը ընտրանում (5-1): Ռուսներին 2-րդ տեղը զբաղեցնելու համար անհրաճը զբաղեցնելու համար անհրաճը է Սլովակիայում կամ ոչ-ոքի

տնեց Դաճախասան՝ 0-0, Սլովակիա-Էստոնիա՝ 1-0, Ըվեյցարիա-Ֆրանսիա՝ 1-1, Կիորոս-Իռլանդիա՝ 0-1, Իսրայել-Ֆարերներ՝ 2-1, Իսպանիա-Սլովենիա՝ 1-0, Նորվեգիա-Սլովակիա՝ 1-0, Ընտրանիա-Բելառուս՝ 0-1, Գո. Իռլանդիա-Ռուելս՝ 2-3, Բելգիա-Իստանիա՝ 0-2, Լիսվա-Սերբիա՝ 0-2, Բոսնիա-Սան Մարինո՝ 3-0, Բուլղարիա-Հունգարիա՝ 2-0: Հոկտեմբերի 12-ին կայանալի ավարտական տուրի հանդիմաններն ի հայտ կբերեն ուղեգրերի մյուս տերերն ու անցումային խաղերի մասնակցությունը:

Մրցաշարային արդյունակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հոլանդիա	11	10	1	0	27-3	31
2. Ռուսներ	12	8	1	3	20-10	25
3. Չեխիա	11	8	0	3	32-12	24
4. Ֆինլանդիա	11	5	1	5	21-16	16
5. Մակեդոնիա	11	2	2	7	11-24	8
6. Անդորրա	11	1	2	8	4-31	5
7. Հայաստան	11	1	1	9	6-25	4

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (Պարսիկ) «ՊԳԳ - ԳԾԶԲ - 05/81» ծածկագրով կազմակերպում է գնանճաման հարցում ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության կարիքների համար «Գործազուրկների» ձեռքբերման նպատակով («Բաղաճալիական ծառայություն» թեմայով): Հրավեր ստանալու համար անհրաճեց է 675 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայ-Ինվես» բանկ, «Հայքնախաղի ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115003450281 հաշվառմանին եւ սույն հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել Պարսիկահարցի հետեւյալ հասցեով՝ Ի. Երեւան, Կոմիտասի Պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Զ. Մեկիսեթյանին:

Հրավերը անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեղում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համաՊարսաստան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը ղեք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման ղախը՝ գնանճաման հարցման հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11.00-ին:

WANT TO STUDY IN THE UNITED STATES?

The US Government invites first-, second-, and third- year undergraduate students (in five year programs) to enter an open competition for the 2006-2007 Eurasian Undergraduate Exchange Program (UGRAD). Finalists will attend classes for one year in a US university or community college!

For more information or application forms contact **IREX Armenia** or visit www.irex.org.
IREX Armenia, 29 Sayat Nova Avenue
Tel: (374 10) 52 66 23, 52 66 21, 52 66 42, www.irex.am

THE APPLICATION DEADLINE IS November 7, 2005, 17:00

GET YOUR GRADUATE DEGREE IN THE UNITED STATES

The US Government invites graduate students and professionals from Armenia to enter an open competition for the 2006-2007 Edmund S. Muskie Graduate Fellowship Program (Muskie). Muskie can provide YOU with the opportunity for one-year non-degree, one-year degree or two-year degree study in the United States.

For more information or application forms contact **IREX Armenia** or visit www.irex.org.
IREX Armenia, 29 Sayat Nova Avenue
Tel: (374 10) 52 66 23, 52 66 21, 52 66 42, www.irex.am

THE APPLICATION DEADLINE IS October 31, 2005, 17:00

LYCOS

meet you there

TITLE: Developer (m/f) ID No. 4
START DATE/ TIME: as soon as possible
DURATION: Permanent
LOCATION: Yerevan, Armenia

JOB DESCRIPTION: We are looking for motivated technical persons to take over a new position as a Developer. You will belong to a young and dynamic team working with the advertising system and its existing interfaces. You will work on very different projects like customisation of the system, building of complex new interfaces, further development of our reporting tools. During these projects you will also work together with your colleagues in different European countries.

Do you have fun by solving technical problems? Are you able to handle multiple priorities and to approach the issues analytically? Would you like to lead projects and work together with very international teams?

If yes, then you are definitely the right person for this job and we are looking for your application!

JOB RESPONSIBILITIES:

- First of all you will have to learn and understand the AdServing technology (DART Enterprise) and its functionality. You should then understand the surrounding systems and the system architecture as it maps to our business needs.
- You will become an expert in customising and integrating the AdServer software. You will be our expert regarding the architecture and functionality of our AdServer system and will have an excellent understanding of its technical capabilities.
- You will also support the other teams working with the AdServing technology and be their main technical contact for maintenance and new requirements.

REQUIRED QUALIFICATIONS:

- University degree in computer science or a similar education needed
- ASP, VBScript, SQL, MS SQL server are a must.
- PHP, HTML, JavaScript and CSS are a must
- Knowledge in Apache module and in Linux environments would be needed
- Experience in high load systems is a nice to have
- Very good knowledge of written and spoken English
- Pro-active, calm, thorough personality
- Analytically strong, excellent organisational skills
- Be curious, strong understanding of the existing systems

REMUNERATION/ SALARY: Attractive

APPLICATION PROCEDURE: Please send us your CV in English as well as an Application letter answering the 2 questions below to info@lycos-europe.am and state the profile No 4 / AdTech.

Question 1: Please let us know, why you are the right person fulfilling the specific technical demands?

Question 2: Describe the last programming project you have worked on in detail (give us examples). What were your tasks and how did you deliver them?

OPENING DATE: 1st October 2005

APPLICATION DEADLINE: 16th October 2005

Դրամավարկային տեղեկատու

Սեռտեղի 30-ից հոկտեմբերի 6-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետևյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան աճել է 312 մլն դրամով եւ հոկտեմբերի 6-ին կազմել 175 մլրդ 412 մլն դրամ: Չուս արտաքին ակտիվները (առանց սեփականացնող համարների) նվազել են 1 մլրդ 584 մլն դրամով, զուտ ներքին ակտիվներն աճել են 1 մլրդ 896 մլն դրամով:

Սեռտեղի 23-30-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածը նվազել է 4 մլրդ 315 մլն դրամով եւ սեռտեղի 30-ին կազմել 331 մլրդ 295 մլն դրամ: Երջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 1 մլրդ 977 մլն դրամով, կազմելով 122 մլրդ 960 մլն դրամ: Դրամով ցուցահանջ ավանդներն աճել են 260 մլն դրամով եւ կազմել 47 մլրդ 816 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդներն աճել են 231 մլն դրամով եւ կազմել 18 մլրդ 581 մլն դրամ: Արտաքին ակտիվները նվազել են 6 մլրդ 784 մլն դրամով եւ կազմել 141 մլրդ 939

մլն դրամին համարժեք արտաքին: Ընդ որում, արտաքին ցուցանիշները կազմել են 65 մլրդ 21 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել են 6 մլրդ 681 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 76 մլրդ 917 մլն դրամ (նվազումը՝ 103 մլն դրամ):

Ֆինանսական ցուցանիշներ

Սեռտեղի 30-ից հոկտեմբերի 6-ն ընկած ժամանակահատվածում ԿԲ-ը ներգրավել է 2 մլրդ դրամի ավանդ՝ շարեկան 1 սոկոս սոկոսադրույով:

Արտաքին ցուցանիշներ

Սեռտեղի 30-ից հոկտեմբերի 6-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքն արժեզրկվել է 1,26 սոկոսով՝ 444,21 դրամից հասնելով 449,90 դրամի:

Նվազած ժամանակահատվածում արտաքին ցուցանիշները իրականացվել են շուրջ 53,582 հազ. ԱՄՆ դոլարի առ ու վաճառող գործարհներ, որոնց միջին կուրված փոխարժեքը կազմել է 447,28 դրամ:

Շաբաթվա ընթացքում ԿԲ-ը գնել է 3 մլն ԱՄՆ դոլար՝ 442,75 դրամ փոխարժեքով:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Հայաստանում

Սի. Օ. Էյ. Էֆ. Մանուկների բարեգործական հիմնադրամը գյուղական վայրերի համադարձակ զարգացման ծրագրի շրջանակներում հայաստանում է Արմավիրի մարզի Զարակերտ համայնքի ներսնեստային ջրամատակարարման ցանցի վերանորոգման շինարարական աշխատանքների մրցույթ:

Մրցութային փաստաթղթերի հանձնման վերջնաժամկետն է սույն թվականի նոյեմբերի 8, երկուշաբթի, ժամը 12:00: Մրցութային փաթեթների բացումը կկայանա նույն օրը, ժամը 16:00:

Մրցութային փաստաթղթերի գնահատմանը կսրվի մեկ շաբաթ ժամանակ, որից հետո հաղթող ճանաչված կազմակերպությունը կհրավիրվի թայմանագրային թայմանների ծանոթացման:

Շահագրգիռ համադասասխան որակավորված կազմակերպությունները կարող են մրցութային փաստաթղթերի փաթեթները ստանալ Սի Օ. Էյ. Էֆ. Մանուկների բարեգործական հիմնադրամի գրասենյակից, մրցութային հրատարակման օրվանից մինչև սույն թվականի հոկտեմբերի 14-ը, ժամը 17:00, Բ. Երևան, Փավստոս Բյուզանդ փողոց, 53-55 հասցեից՝ դիմելով կազմակերպության գլխավոր հաշվապահ Նաիրա Պողոսյանին:

Մրցութային փաթեթներ ստանալու համար կազմակերպությունը հիմնադրամին վճարում է 15000 (սասնիինգ հազար դրամ):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԳՆԱՆՑՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվիրատու) «ՊԳԳ - ԳՅԾԶԲ - 05/80» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության կարիքների համար «Գործազուրկների մասնագիտական ուսուցման ծառայությունների» ձեռքբերման նպատակով («Կարող» մասնագիտությամբ): Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 675 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայ-Ինվեստ» բանկ, «Հայջրմախագիտական ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 115003450281 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել դասվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ Բ. Երևան, Կոմիտասի թ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, 2.Մեխիսթեթյանին:

Հրավերը անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեմքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համադասասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը դեմք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման թափը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.30-ին:

Կորել է

«Հայաստանի Հանրապետություն» հիմնադրամի լիցենզիայով գրանցման վկայականը՝ թիվ 15, թիվ 353 համարով, ամսաթիվ՝ 15.06.1999 թ.: Համարել անվավեր